

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ**

АНГЛІЙСЬКА МОВА

Методичний посібник для викладачів
до практичних занять

з дисципліни “Іноземна мова за професійним спрямуванням”
(Спеціальності: 222 «Медицина», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», 227 «Фізична терапія, ерготерапія», 228 «Педіатрія»)

**Запоріжжя
2018**

УДК 811.111(075.8)

A64

*Затверджено на засіданні Центральної методичної ради ЗДМУ
та рекомендовано для використання в освітньому процесі
(протокол № 2 від 22.11.2018 р.)*

Рецензенти:

Л. В. Клименко – канд. пед. наук, доцент кафедри іноземних мов Запорізької державної інженерної академії;

С. Г. Вавіліна - канд. пед. наук, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування Запорізького національного університету.

Укладачі:

О. В. Гордієнко - канд. філол. наук, доцент, в.о. завідувача кафедри іноземних мов Запорізького державного медичного університету;

О. Л. Соляненко - викладач кафедри іноземних мов Запорізького державного медичного університету;

А. В. Неруш - ст. викладач кафедри іноземних мов Запорізького державного медичного університету;

A64

Англійська мова: Методичний посібник для викладачів до практичних занять з дисципліни “Іноземна мова” (Спеціальності: 222 «Медицина», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», 227 «Фізична терапія, ерготерапія», 228 «Педіатрія») / уклад.: О. В. Гордієнко, О. Л. Соляненко, А. В. Неруш, В. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. – 153 с.

Методичний посібник для викладачів містить розроблені практичні заняття II курсу 2 модулів з дисципліни “Іноземна мова за професійним спрямуванням” (Спеціальності: 222 «Медицина», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», 227 «Фізична терапія, ерготерапія», 228 «Педіатрія»). Практичні заняття розроблені згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Методичний посібник є однією з форм допомоги викладачам у проведенні та організації навчальних занять в межах цього курсу.

УДК 811.111(075.8)

© Гордієнко О. В., Соляненко О. Л., Неруш А. В., 2018.

© Запорізький державний медичний університет, 2018.

ЗМІСТ

Передмова.....	5
Модуль 1. МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ	
Змістовий модуль 1. PHYSIOLOGY OF THE CARDIOVASCULAR SYSTEM	6
Змістовий модуль 2. PHYSIOLOGY OF THE RESPIRATION	19
Змістовий модуль 3. MICROBIOLOGY..	43
Змістовий модуль 4. MEDICAL INSTITUTIONS.....	58
Модуль II. МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ	
Змістовий модуль 5. THE DISEASES OF THE RESPIRATORY TRACT	88
Змістовий модуль 6. THE DISEASES OF THE CARDIOVASCULAR SYSTEM	98
Змістовий модуль 7. THE DISEASES OF THE ALIMENTARY TRACT, LIVER AND BILE DUCTS	115
Змістовий модуль 8. INFECTIOUS DISEASES.....	139
РЕКОМЕНДОВНА ЛІТЕРАТУРА.....	152

ПЕРЕДМОВА

Методичний посібник для викладачів розроблено з урахуванням сучасних вимог до планування занять з іноземної мови у медичних ЗВО і відповідає типовій навчальній програмі з англійської мови за кредитно-модульною системою організації освітнього процесу.

Згідно з програмою для університетів у сучасній методиці навчання іноземним мовам висувуються такі цілі: практична, загальноосвітня, розвиваюча та виховна, на яких і базується цей посібник.

Посібник може бути використаний викладачами в процесі підготовки до практичних занять з дисципліни “Іноземна мова за професійним спрямуванням” (I–II модуль) студентів медичних факультетів спеціальностей: 222 «Медицина», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», 227 «Фізична терапія, ерготерапія», 228 «Педіатрія», та спрямований допомогти (само) викладачам-початківцям у досягненні загальних та часткових цілей.

Методичний посібник містить детальні плани-конспекти практичних занять з 8 змістових модулів (4 змістових модуля – I семестр): «Physiology of the Cardiovascular System», «Physiology of the Respiration and the Nervous System», «Microbiology», «Medical Institutions» та (4 змістових модулів -II семестр) – «The Diseases of the Respiratory Tract», «The Diseases of the Cardiovascular System», «The Diseases of the Alimentary Tract, Liver and Bile Ducts», «Infectious Diseases». Посібник також містить примірні завдання для контролю засвоєння змістовних модулів та матеріали для проведення диференційованого заліку.

Зміст розроблених занять, їх цілі та завдання відповідають сучасним вимогам викладання англійської мови та мовної підготовки студентів медичних факультетів. Розроблені заняття забезпечують розвиток умінь та навичок студентів у різних видах мовленнєвої діяльності, які по закінченню курсу навчання дадуть можливість майбутнім фахівцям спілкуватися англійською мовою, читати оригінальну фахову літературу, брати участь у міжнародних конференціях та ін.

I семестр

МОДУЛЬ I. МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.
PHYSIOLOGY OF THE CARDIOVASCULAR SYSTEM

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 1

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: The Physiology of the Cardiovascular System. Work of the Human Heart. Огляд часів в ActiveVoice. Типи речень. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Введення нового граматичного «Perfect Active» та лексичного матеріалу «Work of the Human Heart» ;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина** - організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**
  - Введення нового граматичного та лексичного матеріалів (40)
  - виконання тренувальних вправ (35)
    - **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

- Введення граматичного матеріалу ex. 3—4 p.10 та ex. 5 p.5;
- Введення нового лексичного матеріалу Work of the Human Heart c.11—ознайомлення з новими ЛО;
- с.11 — читання, переклад тексту, скласти запитання до тексту;
- Виконання тренувальних вправ на закріплення лексичного та граматичного матеріалу ex.2—5 p.5; ex.7—8 p. 6; ex.9—10 p.7—8.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your hometask for the next lesson will be:

—вивчити новий лексичний матеріал до теми «Work of the Human Heart» с.10;

—підготуватися до словникового диктанту;

—підготувати переказ тексту «Work of the Human Heart»;

—підготувати анотацію тексту «The Heart Sound» с.12;

— виконати письмово вправи ex. 6 p.5; ex.11 p.9; ex.8 p.12.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 2

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: The Circulation of the Blood. The Corpuscular Elements of Blood. Perfect Active. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріалу сайту: easy-english.com.ua/present-perfect/

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматика);
- Повторення граматичного матеріалу «Огляд часів в Active Voice.Типи речень» та лексичного матеріалу «Work of the Human Heart»;
- Введення нового лексичного матеріалу “The Circulation of the Blood” та “The Corpuscular Elements of Blood”;
- Введення нового граматичного матеріалу «Часи групи Perfect»;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов’язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- Вступна частина – організаційний момент (3хв)
- Основна частина:
  - Перевірка домашнього завдання (20)
  - Закріплення знань граматичної теми «Дієслова в Active Voice.Типи речень» (10)

–Введення нового лексичного матеріалу “The Circulation of the Blood” та “The Corpuscular Elements of Blood” (25)

– Введення нового граматичного матеріалу «Часи групи Perfect» (20);

- Заключна частина – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. Виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

—вивчити новий лексичний матеріал до теми «Work of the Human Heart» с.10;

—підготуватися до словникового диктанту;

—підготувати переказ тексту «Work of the Human Heart»

—підготувати анотацію тексту «The Heart Sound» с.12

— виконати письмово вправи ex. 6 p.5; ex.11 p.9; ex.8 p.12

Введення граматичного матеріалу«Часи групи Perfect»

Часи групи Perfect виражають дію, що відбулася до певного моменту або періоду в теперішньому (the Present Perfect), минулому (the Past Perfect) чи майбутньому (the Future Perfect) часах.

Доконані часи зазвичай виражають наявність якогось результату дії, зв'язок її з наступними подіями.

Доконані часи утворюються з допоміжного дієслова **to have** у відповідній часовій формі і дієприкметника минулого часу (the Past Participle) основного дієслова.

The Past Participle правильних дієслів збігається з формою Past Indefinite, а the Past Participle неправильних дієслів потрібно запам'ятати.

Утворення і вживання теперішнього доконаного часу
(The Present Perfect Tense)

Стверджувальна	Питальна	Заперечна
I have worked.	Have I worked?	I have not (haven't) worked.
You have worked.	Have you worked?	You have not (haven't) worked.
He has worked.	Has he worked?	He has not (hasn't) worked.
She has worked.	Has she worked?	She has not (hasn't) worked.
It has worked.	Has it worked?	It has not (hasn't) worked.
We have worked.	Have we worked?	We have not (haven't) worked.
You have worked.	Have you worked?	You have not (haven't) worked.
They have worked.	Have they worked?	They have not (haven't) worked.

1. Стверджувальна форма the Present Perfect утворюється з допоміжного дієслова **have** (для третьої особи однини — **has**) і the Past Participle основного дієслова:

I have already closed the window. — Я вже зачинив вікно.

He has just arrived from the Crimea. — Він щойно приїхав з Криму.

2. The Present Perfect вживається для вираження дії, яка відбулася в минулому, але пов'язана результатом з теперішнім, тобто з моментом мовлення:

I have read the book up to the end. — Я прочитав книжку до кінця (результат — книжка прочитана).

3. The Present Perfect означає дію, яка відбулася протягом певного часу, який ще не закінчився.

4. The Present Perfect вживається:

а) коли є результат на певний теперішній час:

I have seen him. — Я бачив його.

б) коли є такі обставини часу, як today, this week, this year (month):

I have met him today. — Я зустрів його сьогодні.

в) коли вживаються прислівники неозначеного часу: ever (коли-небудь), never (ніколи), just (тільки що), not yet (ще ні), already (вже) іт.ін.:

I have never been to Britain. — Я ніколи не був у Британії.

He has already seen this film. — Він вже бачив цей фільм.

г) the Present Perfect вживається зі словами for і since:

We have known each other for many years. — Ми знаємо один одного багато років.

We have known each other since 1990. — Ми знаємо один одного з 1990 року.

5. У розмовній мові вживаються такі скорочені форми:

I've worked; She's worked; You haven't worked; He hasn't worked

Порівняйте:

The Present Perfect	The Past Indefinite
I haven't spoken to her for two months. — Я не розмовляв з нею два місяці.	I didn't speak to her yesterday. — Я не розмовляв з нею вчора.
He has never been to Washington. — Він ніколи не був у Вашингтоні.	He was in Washington 2 years ago. — Він був у Вашингтоні 2 роки тому.

Засвоєння граматичного матеріалу The Present Perfect Tense

I. Make the sentences interrogative and negative:

1. The students have passed all their exams.
2. They have answered all the questions.
3. You have solved the problem.
4. Something has happened to your friend.
5. She has changed much.
6. Jane has made a lot of mistakes in her dictation.
7. We have met him before.

8. The rain has stopped.
9. Our teacher has just returned from London.
10. I have been there very often.

II. Give short and full answers:

1. Have you ever been to London?
2. Have you ever travelled by air?
3. Have you had any dictations this month?
4. Has Kate revised the grammar rules yet?
5. Have they passed their exams?
6. Have they read much about Great Britain?
7. Have you kept your promise?
8. Has the post come?
9. Have you ever driven the car?
10. Has the lecture begun?

III. Put the verbs in brackets into the Present Perfect:

1. He (be) in hospital for ten days.
2. We (know) each other for a long time.
3. She (buy) this book in London.
4. You (get) the wrong number.
5. He (not smoke) for two weeks. He is trying to give it up.
6. The play just (begin). You are a little late.
7. The manager (sign) the letter.
8. I can't go out because I (not finish) my work.
9. The students (work) very well this term.
10. Is Father at home? No, he (not come) yet.
11. I (not see) him since January. I wonder where he is.
12. George (read) the newspaper already.
13. The newspaper (come)? — Yes, Ann is reading it.
14. My brother (write) several plays. He just (finish) his second tragedy.
15. I (write) the letter but I can't find a stamp.

16. We (miss) the bus. Now we'll have to walk.

IV. Translate into Ukrainian:

1. Mary has just gone out for a walk.

2. My elder brother has never had any trouble with mathematics. He likes it very much.

3. Have they come back from France yet? No, they haven't. They are coming tomorrow.

4. My mother has been sick this month. Now she is better.

5. Jane has had a lot of things to do lately.

6. I haven't seen Helen since I left school.

Введення нового лексичного матеріалу «The Circulation of the Blood» та «The Corpuscular Elements of Blood»

— с.15, с.18 — введення нових ЛО, читання текстів, переклад, скласти запитання.

—виконання тренувальних лексичних вправ ex. 1 — 3, p.14—15.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

— вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Circulation of the Blood» та «The Corpuscular Elements of Blood» с.15, с.18;

— підготувати переказ та анотацію (письмово) тексту «The Circulation of the Blood»;

— виписати з тексту «The Corpuscular Elements of Blood» присудки у Present Perfect;

— знайти додаткову інформацію на теми The Circulation of the Blood та The Circulation of the Blood (напр.видатні вчені, роботи, присвячені даній темі).

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 3

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: The Heart Sounds.The Cardiac Rhythm. Неозначено-особові речення. Безособові речення. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріалу сайту:easy-english.com.ua/sentences/

Мета:

Практична

–Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);

–Повторення лексичного матеріалу «The Circulation of the Blood» ;

–Введення нового граматичного матеріалу ”Неозначено-особові речення. Безособові речення”;

–Введення нового лексичного матеріалу “The Corpuscular Elements of Blood” та “The Corpuscular Elements of Blood” ;

–Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;

–Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов’язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

–Навчити використовувати на практиці матеріал;

–Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина** - організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**
  - Перевірка домашнього завдання (35)
  - Введення нового лексичного та граматичного матеріалу (40)
    - **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Circulation of the Blood» та «The Corpuscular Elements of Blood» с.15, с.18;
- підготувати переказ та анотацію (письмово) тексту «The Circulation of the Blood»;
- виписати з тексту «The Corpuscular Elements of Blood» присудки у Present Perfect;

— знайти додаткову інформацію на теми The Circulation of the Blood та The Circulation of the Blood (напр. видатні вчені, роботи, присвячені даній темі Введення нового граматичного матеріалу :

Пояснення нового матеріалу “Неозначено-особові та безоособові речення”;

Неозначено-особове речення — це речення, в якому присудок означає дію, що стосується людей взагалі, будь-якої особи або неозначеної кількості осіб.

Підметом в таких реченнях може бути:

1) неозначений займенник **one** у неозначеному часі. Головним чином, він вживається із модальними дієсловами. Перекладається на українську мову:

а) треба, можна, слід:

One must do it. (*Треба зробити це.*) One can buy milk there. (*Тут можна купити молоко.*)

б) або узагальнено-особовими чи безособовими реченнями:

If one wants a thing done one had best do it oneself.

(*Якщо хочеш, щоб діло було зроблене, зроби його сам.*)

2) один з особових займенників: we, you, в неозначено-особовому значенні:

You never can tell what will happen. (*Ніколи неможна сказати, що може трапитися.*)

They sell fresh bread there (*Тут продається свіжий хліб.*)

В неозначено-особових речення підмет виражає не конкретну, а невизначену особу або предмет. Для цього часто можуть використовуватися займенники *they* або *one (anyone)*:

They said, summer would be very hot. – Казали, що літо буде дуже спекотним.

Anyone can do that. – Будь-хто може це зробити.

Безособове речення — це таке речення, в якому нема підмета, тобто предмета чи абстрактного поняття, яке виконує дію і до якого може відноситись присудок. За нормами української мови такі речення є нормальним явищем. В англійській мові немає речень без підмета.

В тих випадках, коли немає або не може бути реального підмета, вживається, так званий, формальний підмет, виражений особовим займенником «it» в

безособовому значенні. Він ставиться на початку речення і при перекладі на українську мову пропускається:

It gets dark. (Сутеніє.) (It — нічого не означає, тут немає підмета.)

This is a pen. It 's is green. (Це — ручка. Вона — зелена.)

(В цьому випадку it є реальним підметом. Він вживається замість слова ручка в якості особового займенника вона.)

What is this? It is a pen. (Що це? Це — ручка.) (В цьому випадку it є реальним підметом. Він вживається в якості вказівного займенника це.)

Речення із формальним підметом «it» вживаються у таких випадках:

• в повідомленнях про погоду: It is cold. (Холодно.)

із дієсловами, що позначають стан погоди: to rain (дощить), to snow (сніжить), to freeze (морозити), to drizzle (моросить): It's snowing. Іде сніг. (Сніжить)

• в повідомленнях про температуру: It is 5 degrees above zero. (П'ять градусів вище нуля.)

• при позначенні часу за годинником, дня тижня або частини доби, місяця, тижня, пори року:

It's 5 o'clock. (П'ята година ранку.) It 's Monday. (Понеділок.) It's winter. (Зима.) It 's night. (Ніч.)

• при позначенні відстані: It's not far from here. (Недалеко звідси.)

Виконання вправ 2,3 стор.16 (письмово).

Введення нового лексичного матеріалу:

–робота з текстом «The Cardiac Rhythm» с. 22 , ex. 5 дати відповіді на запитання, знайти в тексті неозначено-особові та безособові речення, виписати їх.

–Виконання тренувальних вправ на закріплення матеріалу ex. 5 p.19.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your hometask for the next lesson will be:

— вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Cardiac Rhythm» с.22;

- підготуватися до словникового диктанту за темою «The Heart Sounds»;
- підготувати переказ тексту «The Cardiac Rhythm»;
- виконати письмово переклад тексту “What makes the human heart sing” та скласти 10 безособових речень з використанням активної лексики уроку.
- знайти додаткову інформацію про серцево-судинну систему

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. PHYSIOLOGY OF THE RESPIRATION.

PHYSIOLOGY OF THE NERVOUS SYSTEM

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 4

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: The Physiology of Respiration. The Physiology of the Lungs.

Узгодження часів. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріали сайту: easy-english.com.ua/sequence-of-tenses/

Мета:

Практична

—Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);

—Повторення та закріплення граматичного матеріалу «Безособові речення» та лексичного матеріалу «The Heart Sounds»;

—Введення нового граматичного «Узгодження часів» та лексичного матеріалу «The Physiology of the Lungs» ;

—Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;

—Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

—Навчити використовувати на практиці матеріал;

—Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

—Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;

— Розвивати мовленнєві навички;

—Розвивати навички читання на повне розуміння змісту;

—Розвивати увагу, мислення.

Виховна

—Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;

—Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина**— організаційний момент (3хв)

- **Основна частина:**

1. Проведення самостійної роботи на закріплення лексичного Physiology of the Cardiovascular System та граматичного матеріалу «Безособові речення»

2. Перевірка домашнього завдання

Повторення граматичного матеріалу;

Перевірка засвоєння лексичного матеріалу до текст«The Cardiac Rhythm» та «The Heart Sounds»;

Перевірка переказу тексту (15-20 хв) та письмових вправ (10 хв)

1. Введення нового граматичного та лексичного матеріалу (40)

- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

—Самостійна робота на закріплення лексичного Physiology of the Cardiovascular System

I. EXERCISE Match the words with their definitions

Heart	A blood clot formed within a blood vessel and remaining attached to its place of origin.
Capillaries	Abnormal/unusual heart sounds; turbulent blood flow
Systemic Circuit	Blood flow into the heart
Semilunar Valves	The smallest blood vessels in the body; possess thin walls that permit material exchange between blood and tissues
Venous Return	The portion of the vasculature that encompasses all of the body's blood vessels, except those belonging to the pulmonary circuit
Extra-systoles	Valves located between the ventricles and arteries on either side of the heart and that prevent blood from flowing back into the ventricles when the ventricles are relaxed
Thrombus	Extra contractions of the heart caused by electrical stimulus outside the normal conduction pathway
Murmur	A muscular pump that drives the flow of blood through blood vessels

Aorta	Artery supplying blood to the heart muscle
Coronary artery	The main artery taking blood from the left ventricle to the body

II. Answer the following questions:

1. What are three factors aid in venous return?
[1) muscular pump, 2) respiratory pump, 3) venoconstriction]
2. Whats happens to pulse pressure and MAP with increased distance from the heart?
(they both decline)
3. What are the main factors influence blood pressure?
[1) cardiac output; 2) peripheral resistance; 3) blood volume]
4. Where is the steepest drop in pressure?
(in the arterioles)
5. What is the only artery that is deoxygenated? (Pulmonary arteries)
6. What side of the heart receives blood from the tissues and sends it to the lungs for oxygenation? (the Right side)
7. What is the primary function of the cardiovascular system?
(the transport of materials to and from all parts of the body)
8. What causes the first heart sound?(The turbulence of blood after the mitral valve closes.)
9. Where is the first heart sound best heard?
(First heart sound is best heard at the apex of the heart.)
10. Which system is faster: sympathetic or parasympathetic?
(parasympathetic)

Перевірка домашнього завдання:

— знайти додаткову інформацію про серцево-судинну систему;

— виконати письмово переклад тексту “What makes the human heart sing” (с. 23) та скласти 10 безособових речень з використанням активної лексики уроку;

— Перевірка лексичного матеріалу та переказу тексту «The Cardiac Rhythm» с.22 Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15-20 хв.

Пояснення нового матеріалу:

1. Введення нового граматичного матеріалу «Узгодження часів» с. 25 та додаткового граматичного матеріалу:

В англійській мові існує чітка відповідність вживання часів в підрядному реченні в залежності від дієслова-присудка головного речення. Це правило називають правилом узгодження часів. Правила узгодження часів для випадків, коли точка відліку розташована в минулому, можна умовно поділити на 3 типи:

1) Для вираження одночасної дії з точкою відліку ми вживаємо дієслово додаткового підрядного речення в одному з минулих часів: Past Simple або Past Continuous

I didn't know he could speak French.— Я не знав, що він говорить французькою мовою.

He told me that you were writing your essay.— Він сказав мені, що ти пишеш есе.

I thought you were ready.— Я думав, що ти готовий.

2) Для позначення дії, яка трапилась раніше точки відліку, зазвичай вживають Past Perfect.

I didn't know she had been to Paris.— Я не знав, що вона побувала в Парижі.

An inquiry concluded that the accident had happened while she was driving home. – Розслідування показало, що аварія трапилась по дорозі додому.

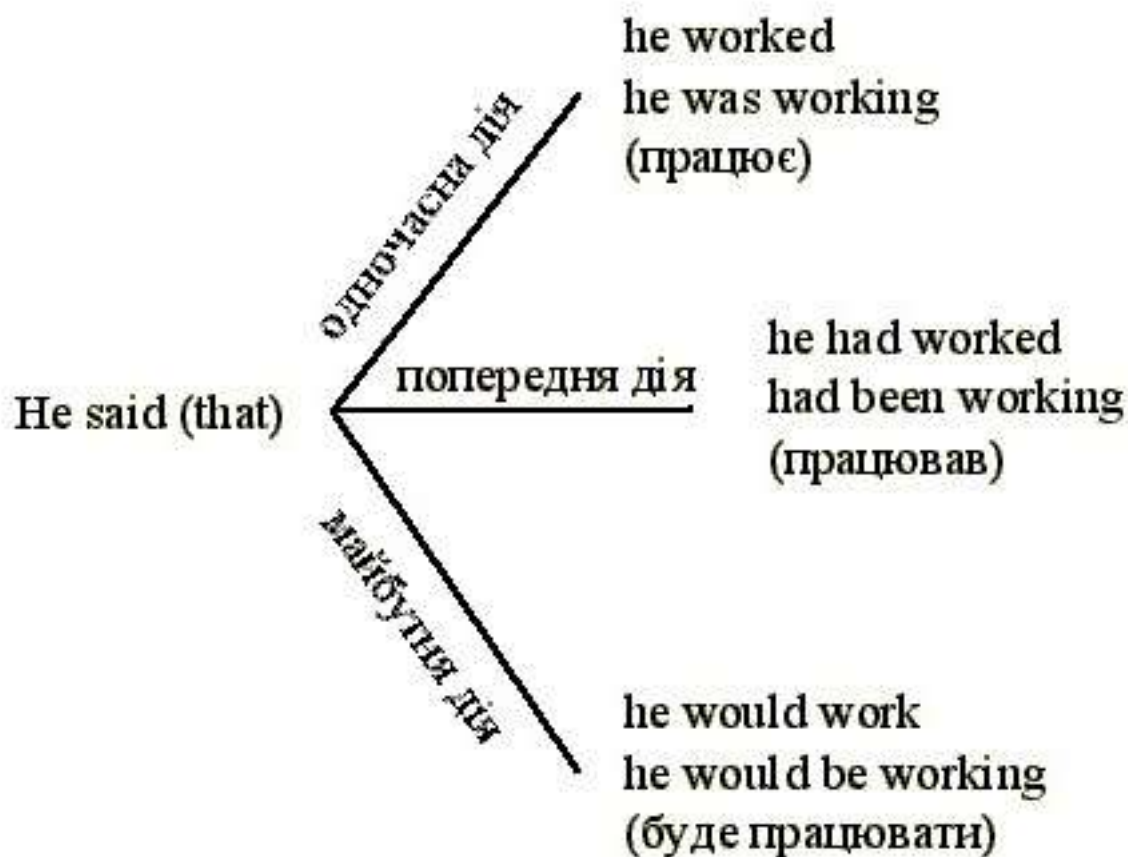
3) Для вираження майбутньої дії з точки зору минулого часу вживають форму Future in the Past (в українській мові — майбутній час). При цьому точка відліку розташована в минулому, а майбутня дія сприймається як та, що відбудеться в минулому, але ця дія буде майбутньою по відношенню до точки відліку.

I didn't promised I would be on time. — Я не обіцяв, що буду вчасно.

He told me that he would meet us at the cinema. — Він сказав, що зустріне нас на стадіоні.

Також цілком виправданим є вживання структури to be going to для позначення запланованої дії в майбутньому.

I knew that he was going to learn the English language. — Я знав, що він збирався вивчати англійську мову.

2. Введення нового лексичного матеріалу

— впр.1—3 с. 31, робота з текстом «The Physiology of the Lungs» с.31 ,
виписати речення, у яких вживано граматичне явище «Узгодження часів»;
— виконання лексичних вправ до тексту 5—8 с.32.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Yourhometaskforthenextlessonwillbe:

— вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Physiology of the Lungs»
с.31

- підготуватися до словникового диктанту за темою «The Physiology of the Lungs» ;
- підготувати переказ тексту «The Physiology of the Lungs»;
- виконати письмово вправи 2—4 с. 25;
- знайти додаткову інформацію про видатних вчених, які зробили видатні відкриття в сфері дихальної системи.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 5

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Sechenov and His Works on the Blood Gases. The Exchange of Gases in the Lungs. Узгодження часів. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- Роздатковий матеріал до теми “The respiratory system”

Мета:

Практична

– Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);

- Повторення та закріплення граматичного матеріалу «Узгодження часів» та лексичного матеріалу «Sechenov and His Works on the Blood Gases»;
- Введення нового лексичного матеріалу «The respiratory system», «The Exchange of Gases in the Lungs» ;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина**– організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**

1. Перевірка домашнього завдання

Перевірка засвоєного лексичного матеріалу до тексту

Перевірка переказу тексту (15-20 хв) та письмових вправ (10 хв)

Перевірка додаткового завдання

2. Введення нового лексичного матеріалу (40)

- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

— вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Physiology of the Lungs»

с.31

— підготуватися до словникового диктанту за темою «The Physiology of the Lungs» ;

— підготувати переказ тексту «The Physiology of the Lungs»;

— виконати письмово вправи 2— 4 с. 25;

— знайти додаткову інформацію про видатних вчених, які зробили видатні відкриття в сфері дихальної системи

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант (15—20 хв.)

Пояснення нового матеріалу:

— Введення додаткової інформації з лексичної теми дихальна система (робота з лексичним матеріалом)

The respiratory system

Respiration is the chemical process that releases energy from food in cells.

Breathing or ventilation is the process that gets air into and out of the lungs:

breathing in (or inhalation) is called inspiration

breathing out (or exhalation) is called expiration

The human respiratory system has several main parts. The following information summarises these and lists their functions.

Trachea The windpipe – it leads from the nose and mouth to the two bronchi

Bronchus Tube leading from the trachea to a lung

Lungs Contain the gas exchange surfaces
Bronchiole Smaller tubes inside the lungs leading from the bronchus to the alveoli
Alveoli Tiny air sacs at the end of bronchioles, where gas exchange happens
Pleural membranes Allow the lungs to move easily during ventilation
Ribs Provide a moveable cage to enclose and protect the lungs
Intercostal muscles Allow the ribcage to change in volume for ventilation to happen
Diaphragm Works with the intercostal muscles to allow ventilation to happen

When you inhale:

the intercostal muscles contract, expanding the ribcage

the diaphragm contracts, pulling downwards to increase the volume of the chest

the pressure inside the chest decreases and air is pushed into the lungs

When you exhale: the intercostal muscles relax, the ribcage drops inwards and downwards

the diaphragm relaxes, moving upwards to decrease the volume of the chest

pressure inside the chest increases and air is pushed out of the lungs

— Робота з текстом «I.M. Sechenov and His Works on the Blood Gases»с. 27, скласти запитання до тексту та зробити анотацію;

— виконання лексичних вправ 1,2,3 с.26

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

— вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Exchange of Gases in the Lungs» с. 28—29;

— підготувати переказ тексту «The Exchange of Gases in the Lungs» ;

— повторити правила узгодження часів с.25;

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 6

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: The Physiology of the Nervous System. The Brain.
Безсполучникові підрядні речення. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріали сайту: <https://opentalk.org.ua/langstory/dodatkovі-pidryadni-rechennya>

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Повторення та закріплення граматичного матеріалу «Узгодження часів» та лексичного матеріалу «The Exchange of Gases in the Lungs»;
- Введення нового лексичного матеріалу «The Brain» ;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина** - організаційний момент (3хв.)
- **Основна частина:**
- Перевірка домашнього завдання

Перевірка засвоєного лексичного матеріалу до тексту

Перевірка переказу тексту (15—20 хв) та письмових вправ (10 хв)

- Введення нового лексичного матеріалу (20)
- Введення нового граматичного матеріалу “Безсполучникові підрядні речення” (20)
- Заключна частина – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

— вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Exchange of Gases in the Lungs» с. 28—29;

— підготувати переказ тексту «The Exchange of Gases in the Lungs» ;

— повторити правила узгодження часів с.25;

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15-20 хв.

Пояснення нового матеріалу:

— Введення нового граматичного матеріалу

Додаткові підрядні речення виконують функцію прямого (рідше — прийменникового) додатка до дієслова або прикметника в головному реченні.

I don't see what you mean.

Listen to what I have to say.

I'm sorry you can't come.

Додаткові підрядні речення з'єднуються з головним

- сполучниками *that, if, whether*:

Do you doubt *that* I can do it?

Do you know *if* any changes have been made in our time-table?

У розмовній мові сполучник *that* після дієслів і прикметників, як правило, пропускається (див. нижче).

I suppose (that) you'll be there.

Do you think (that) it will rain?

- сполучними займенниками *what, who (whom), which, whose* і сполучними прислівниками *when, where, how, why*:

I don't know what you are talking about.

Can you tell us which road leads to the station?

Can you tell me who is on duty today?

I've forgotten whom I gave the book.

I wonder why she hasn't come.

Do you remember where he lives?

Якщо сполучникове слово поєднується з прийменником, то останній ставиться в кінці підрядного додаткового речення.

I can't understand what you are laughing at.

- безсполучниковим способом; цим способом завжди вводяться додаткові підрядні речення до головного речення, вираженого словами I wish; при цьому дієслово в підрядному реченні вживається в умовному способі (Subjunctive або Conditional Mood):

I wish it were summer now.

I wish I hadn't gone there.

У розмовній мові безсполучникові додаткові підрядні речення часто вживаються після багатьох дієслів і прикметників.

I hope you are ready now.

I see you are feeling better.

He said he was busy.

I think it's all right.

I am glad you are with us again.

У додаткових підрядних реченнях після дієслів волевиявлення вживається умовний спосіб (Subjunctive II) з допоміжним дієсловом *should*.

The meeting decided that everybody should take part in the construction work.

— виконання вправ 1—3 с.30—31 та скласти 10 речень з використанням заданої граматичної конструкції

— Введення нового лексичного матеріалу “The Physiology of the Nervous System. The Brain.” впр.1—4 с.36;

ex. 5 р.36—37 —читання, переклад, скласти 5 запитань до тексту «The Brain», знайти безсполучникові підрядні речення та скласти анотацію до тексту

—виконання лексичних вправ 6 —9 с.37—38.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your hometask for the next lesson will be:
— вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Physiology of the Nervous System. The Brain»
— підготуватися до словникового диктанту;
— підготувати переказ тексту «The Brain» ;
— впр.7с.37 виписати безсполучникові підрядні речення та зробити анотацію до тексту.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 7

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Conditioned Reflexes. Perfect Passive. 2 год.

Вид заняття: заняття з доміантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріали сайту : <https://easy-english.com.ua/perfect-passive/>

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Повторення та закріплення граматичного матеріалу «Безсполучникові підрядні речення» та лексичного матеріалу «The Brain»;

- Введення нового лексичного матеріалу «Conditioned Reflexes»
- Введення нового граматичного матеріалу Perfect Passive
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- Вступна частина— організаційний момент (3хв)
- Основна частина:
- Перевірка домашнього завдання
- Перевірка засвоєного лексичного матеріалу до тексту
- Перевірка переказу тексту (15-20 хв) та письмових вправ (10 хв)
- Введення нового лексичного матеріалу (20)
- Введення нового граматичного матеріалу «Perfect Passive» (20)
- Заключна частина – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

— вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Physiology of the Nervous System. The Brain»

— підготуватися до словникового диктанту;

— підготувати переказ тексту «The Brain» ;

— впр.7 с. 37 виписати безсполучникові підрядні речення та зробити анотацію до тексту

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15–20 хв.

Пояснення нового матеріалу:

— Введення нового граматичного матеріалу «Perfect Passive»

- **The Present Perfect Passive**

Стверджувальна	Питальна	Заперечна
The letter has already been sent. — Листа вже відправлено.	Has the letter been sent yet? — Листа вже відправлено?	The letter hasn't been sent yet. — Листа ще не відправлено.
The telegrams have been received this week. — Телеграми отримані цього тижня.	Have the telegrams been received this week? — Телеграми отримані цього тижня?	The telegrams haven't been received this week. — Телеграми не отримані цього тижня.

- **The Past Perfect Passive**

Стверджувальна	Питальна	Заперечна
The letter had been written by 9 p.m. — Листа написали до дев'ятої години.	Had the letter been written by 9 p.m.? — Листа написали до дев'ятої години?	The letter hadn't been written by 9 p.m. — Листа не написали до дев'ятої години.
The telegrams had been	Had the telegrams been	The telegrams hadn't been

received before he came. — Телеграми були отримані до того, як він прийшов.	received before he came? — Телеграми були отримані до того, як він прийшов?	received before he came. — Телеграми не були отримані до того, як він прийшов.

• **The Future Perfect Passive**

Стверджувальна	Питальна	Заперечна
The letter will have been written by 9 p.m. — Листа напишуть до дев'ятої години.	Will the letter have been written by 9 p.m.? — Листа напишуть до дев'ятої години?	The letter won't have been written by 9 p.m. — Листа не напишуть до дев'ятої години.
The telegrams will have been received before he comes. — Телеграми будуть отримані до того, як він прийде.	Will the telegrams have been received before he comes? — Телеграми будуть отримані до того, як він прийде?	The telegrams won't have been received before he comes. — Телеграми не будуть отримані до того, як він прийде.

—Виписати з тексту «Conditioned Reflexes» речення у пасивному стані (Simple, Continuous, Perfect) та скласти 10 речень з використанням граматичної конструкції Perfect Passive;

—Введення нового лексичного матеріалу вправи 1—3 с.42—43, текст «Conditioned Reflexes» с.43 читання, переклад, скласти 5 запитань до тексту, знайти речення у Perfect Passive та скласти анотацію до тексту

—виконання вправ 6,7с. 44

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

— вивчити новий лексичний матеріал до теми «Conditioned Reflexes» с.43;

— підготувати переказ тексту «Conditioned Reflexes»;

— виконати ex. 8 с. 44 написати ессе за темою “What sleep does for you?”;

—підготуватися до контролю засвоєння змістових модулів 1-2;

—знайти інформацію про видатних вчених, відкриття в області мозкової діяльності, системи людини.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 8

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Контроль засвоєння змістових модулів 1—2

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- Статті для реферування за темами «The Physiology of the Cardiovascular System», «The Physiology of Respiration» та «The Physiology of the Nervous System»
- Комплект контрольних робіт для перевірки засвоєння змістових модулів 1—2

Мета заняття:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики).
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

– Повторення граматичного матеріалу – актуалізація знань з тем – Perfect Active and Passive; Неозначено-особові речення; Безособові речення; Узгодження часів; Безсполучникові підрядні речення.

Загальноосвітня

—Навчити використовувати на практиці матеріал;
—Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

—Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
— Розвивати мовленнєві навички;
— Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
—Розвивати увагу, мислення.

Виховна

—Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
—Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття:

- Вступна частина– організаційний момент (3хв)
- Основна частина:
  - 1.Перевірка домашнього завдання
Повторення вивченого граматичного матеріалу з тем – Perfect Active and Passive; Неозначено-особові речення; Безособові речення; Узгодження часів; Безсполучникові підрядні речення.
Перевірка переказу тексту (10 хв) та письмових вправ (7 хв)
  - 2.Реферування статей та проведення співбесіди за заданими темами (45)
  3. Проведення контролю засвоєння змістових модулів (20)
- Заключна частина – підведення підсумків заняття, виставлення оцінок (5 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання

- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Conditioned Reflexes» с.43;
- підготувати переказ тексту «Conditioned Reflexes»;
- виконати ex. 8 с. 44 написати есе за темою “What sleep does for you?”;
- підготуватися до контролю засвоєння змістових модулів 1–2;
- знайти інформацію про видатних вчених, відкриття в області мозкової діяльності, системи людини.

Реферування статей

- приклад статті для реферування:

BASIC TYPES OF RESPIRATORY STRUCTURES

Respiratory structures are tailored to the need for oxygen. Minute life-forms, such as protozoans, exchange oxygen and carbon dioxide across their entire surfaces. Multicellular organisms, in which diffusion distances are longer, generally resort to other strategies. Aquatic worms, for example, lengthen and flatten their bodies to refresh the external medium at their surfaces. Sessile sponges rely on the ebb and flow of ambient water. By contrast, the jellyfish, which can be quite large, has a low oxygen need because its content of organic matter is less than 1 percent and its metabolizing cells are located just beneath the surface, so that diffusing distances are small.

Organisms too large to satisfy their oxygen needs from the environment by diffusion are equipped with special respiratory structures in the form of gills, lungs, specialized areas of the intestine or pharynx (in certain fishes), or tracheae (air tubes penetrating the body wall, as in insects).

Respiratory structures typically have an attenuated shape and a semipermeable surface that is large in relation to the volume of the structure. Within them there is usually a circulation of body fluids (blood through the lungs, for example). Two sorts of pumping mechanisms are frequently encountered: one to renew the external oxygen-containing medium, the other to ensure circulation of the body

fluids through the respiratory structure. In air-breathing vertebrates, alternately contracting sets of muscles create the pressure differences needed to expand or deflate the lungs, while the heart pumps blood through the respiratory surfaces within the lungs. Oxygenated blood returning to the heart is then pumped through the vascular system to the various tissues where the oxygen is consumed.

<https://www.britannica.com>

Контроль засвоєння змістовних модулів 1–2 за варіантами.

–орієнтовні завдання для контролю засвоєння змістовних модулів 1-2:

ВАРІАНТИ

1. Виконайте наступні лексичні завдання:

1. Додайте до кожного речення необхідне за змістом слово:

out	the	did	to

- 1) How many heart sounds do we hear when we listen the heart?
- 2) The pressure in the cranial cavity increases as a result of increase in arterial pressure
- 3) During the systole the atria and the ventricles discharge the blood.
- 4) When you develop the pain in the heart area?

2. Замість пропусків поставте слова та словосполучення, наведені в дужках.

Запишіть речення. Перекладіть речення рідною мовою:

- 1) Due to ... (експериментальні дослідження) it has been determined that the motor cortex controlling human body movements becomes tired rapidly.
- 2) Normally ... (перший серцевий звук) is heard best over the apex of the heart in the fifth costal interspace.
- 3) ... (Людина засинає) when the process of inhibition extends over a great number of cells, spreads widely over the cortex, and even over the subcortical areas of the brain.

II. Виконайте наступні граматичні завдання:

1. Перепишіть речення, підбравши потрібну форму Participle. Перекладіть речення рідною мовою:

- 1) Hemoglobin (forming/formed) on an average about 36% of cell's mass is the most important part of the red cell.
- 2) Fat substances (locating/located) in the cell compose 1-2% of its total weight.

2. Поставте дієслова, які стоять у дужках, в необхідній формі.

Перепишіть речення. Перекладіть речення рідною мовою.

- 1) These functions of the atria and the ventricles (to compose) the cardiac rhythm.
- 2) The human heart (to begin) to beat and pump blood quicker than usual during the emotional stress.
- 3) The doctor said that he (to examine) the patient a day before.
- 4) Ten tons of blood (to pump) through the heart daily.

III. Виконайте завдання на переклад:

1. Перекладіть наступний текст англійською мовою:

Восени підвищується ділова і учбова активність, а разом з нею і стресові ситуації. Стрес викликає негативні емоції. Як результат, зростає рівень стресового гормону адреналіну. Нарешті серце починає битися скоріше, кровоносні судини звужуються, артеріальний тиск підвищується. Люди критичного віку мають імовірність дістати певні проблеми з серцем.

ВАРІАНТ II

I. Виконайте наступні лексичні завдання:

1. Додайте до кожного речення необхідне за змістом слово:

no	is	in	one

- 1) A cardiac cycle composed of the wave of contraction and a period of rest.
- 2) Human being can exist without oxygen.

3) When sleeps the vital activity of his nervous system is restored.

4) The air we breathe enters the lungs through the trachea.

2. Замість пропусків поставте слова та словосполучення, наведені в дужках.

Запишіть речення. Перекладіть речення рідною мовою:

1) The increased rate of heartbeat may (впливати на серце) and produce different cardiac diseases.

2) Red corpuscles have two physical features which are very important in the (функція дихання).

3) On (фізичне навантаження) the heart has a short period of rest and the diastole becomes less.

II. Виконайте наступні граматичні завдання:

1. Перепишіть речення, підбравши потрібну форму Participle. Перекладіть речення рідною мовою:

1) The heart acts as a pump (discharging/discharged) out the blood to peripheral and pulmonary systems.

2) One of the mechanisms of headache is connected with the pressure (making/made) by a tumour on the cranial and cervical nerves.

2. Поставте дієслова, які стоять у дужках, в необхідній формі. Перепишіть речення. Перекладіть речення рідною мовою.

1) They (to isolate) the patient with the grippe from the others before they were infected.

2) Diseases cause significant material and immaterial loss; consequently, the concepts of preventive medicine and early diagnosis (to begin) to gain increasing importance.

3) Pavlov determined that in higher animals it was in the cortex that conditioned reflexes (to form).

4) Do you know that every day 200.000.000 erythrocytes are born and the same number (to die)?

III. Виконайте завдання на переклад:

1. Перекладіть наступний текст англійською мовою:

Лікарі вважають осінь самою небезпечною порою року. Як стверджують кардіологи, саме на вересень-листопад випадає пік серцево-судинних захворювань. Факторами ризику є часті зміни температури повітря і атмосферного тиску, а також швидке скорочення світового дня. Як результат – мозок людини змінює гормональний фон.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your home task for the next lesson will be:

– повторити лексичний матеріал за темами «The Physiology of the Cardiovascular System», «The Physiology of Respiration» та «The Physiology of the Nervous System»;

–повторити граматичний матеріал: Perfect Active and Passive; Неозначено-особові речення; Безособові речення; Узгодження часів; Безсполучникові підрядні речення. Simple Tenses Active (review);

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. MICROBIOLOGY

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 9

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Microbiology. Microorganisms. Еквіваленти модальних дієслів. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

- матеріали

сайту: ksenstar.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id...

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Повторення та закріплення лексичного матеріалу до тем «The Physiology of the Cardiovascular System», «The Physiology of Respiration» та «The Physiology of the Nervous System»;
- Повторення та закріплення граматичного матеріалу Perfect Active and Passive; Неозначено-особові речення; Безособові речення; Узгодження часів; Безсполучникові підрядні речення. Simple Tenses Active (review);
- Введення нового лексичного матеріалу «Microorganisms»;
- Введення нового граматичного матеріалу «Еквівалентимодальних дієслів»;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина**– організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**

1.Перевірка домашнього завдання:

– повторити лексичний матеріал за темами «The Physiology of the Cardiovascular System», «The Physiology of Respiration» та «The Physiology of the Nervous System»;

– повторити граматичний матеріал: Perfect Active and Passive; Неозначено-особові речення; Безособові речення; Узгодження часів; Безсполучникові підрядні речення. Simple Tenses Active (review).(15 хв)

2. Введення нового лексичного матеріалу за темою «Microorganisms»(35)

3. Введення нового граматичного матеріалу (30)

- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

– вивчити новий лексичний матеріал до теми «Microorganisms» с.130

– підготуватися до словникового диктанту;

– підготувати переказ тексту ;

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15–20 хв.

Пояснення нового матеріалу:

– Введення нового лексичного матеріалу с.47–49, переклад нових ЛО, складання речень з новими ЛО;

– текст «Microorganisms» с.50 читання, переклад, дати відповіді на запитання до тексту– впр. 9, с.50;

– Введення нового граматичного матеріалу «Еквіваленти модальних дієслів»:

МОДАЛЬНІ дієслова та їх еквіваленти

Еквівалентом модального дієслова *can* є сполучення *to be able to*. У минулому часі воно має форму *was able to, were able to*.

Наприклад: *He was able to translate this text.* - Він міг перекласти цей текст.

Verb	обов'язок; необхідність		розумова чи фізична здатність		прохання, можливість, дозвіл	
		to have to				
	must		can	to be able to	may	to be allowed to
Tense		to be to				
Present	should must	have to am to are to has to is to	can	am is) are)) able to	may	am is) are)) allowed to
Past	---	was to had to were to	could	was) were)) able to	might	was) were)) allowed to
Future	---	will have to	---	will be able to	---	will be allowed to

У майбутньому часі заміник модального дієслова *can* має форму *will be able to*.

Наприклад: *He will be able to translate this text.* - Він зможе перекласти цей текст.

Минулий час еквівалента модального дієслова **may** – *was allowed to, were allowed to* перекладається словом “дозволити”.

У майбутньому часі еквівалент модального дієслова *may* – сполучення *to be allowed to* має форму *shall be allowed to* та *will be allowed to*.

Наприклад: *He will be allowed to translate this article.* - Йому дозволять перекласти цю статтю.

Еквівалентом модального дієслова **must** у минулому часі є *had to*. Він перекладається українською мовою словами: повинен був, потрібно було; у майбутньому часі заміник має форму *will have to* – повинен буде, потрібно буде, доведеться.

Ще одним еквівалентом модального дієслова *must* є *to be to*. Цей еквівалент застосовується тоді, коли виражається необхідність виконання дії на основі або домовленості або за планом. У теперішньому часі він має форми *am to, are to, is to*.

Наприклад: *I am to meet him at 5 o'clock.* - *Я повинен з ним зустрітись о 5 годині.* (*Ми з ним про це домовлялись*).

У минулому часі еквівалент дієслова *must* – дієслово *to be to* має форми *was to, were to*. У майбутньому часі дієслово *to be to* як еквівалент модального дієслова *must* не вживається.

Еквіваленти модальних дієслів, такі як *to be able to, to be allowed to, to have to* можуть вживатись в *Simple Present* з тим же значенням, що і модальні дієслова *can, may, must*.

I. *can – could (могти) – to be able to (бути в змозі)*

1) He can help you. – Він може допомогти тобі.

He could help you. – Він міг допомогти тобі.

He will be able to help you. – Він зможе допомогти тобі.

2) Невже...? з різними інфінітивами (в питальних реченнях)

Can It be raining? – Невже йде дощ?

3) Не може бути, щоб ... (в заперечувальних реченнях)

He can't have come. - Не може бути, щоб він прийшов.

4) Міг би

He could have done it.- Він міг би зробити це.

II. *must(повинен) – to have to – повинен через обставини, що склалися*

To be to – повинен за розкладом, графіком, домовленістю.

1) You must listen to him. – Ти повинен слухати його.

I have to meet him. – Я повинен (змушений) зустріти його.

Do I have to meet him?

I don't have to meet him

He has to speak to me.

Does he have to speak to me?

He doesn't have to speak to me.

I had to meet him. – Я змушений був зустріти його. (Мені довелося)

Did I have to meet him?

I didn't have to meet him.

I shall have to meet him. – Я повинен (змушений) буду зустріти його.

He is to report here at 5. – Він повинен доповісти о 5 годині.

I am to report ...

We are to report ...

He was to report at 5. – Він повинен був доповісти о 5 годині.

We were to report ...

He was to have reported at 5. – Він повинен був доповісти. (але не виступив)

2) Повинно бути... - з різними інфінітивами *в стверджувальних реченнях*

He must be working now. – Він, можливо, працює зараз.

He must have done it. – Він, можливо, зробив це.

He must have misunderstood it. - Він, можливо, не зрозумів це.

III. Should – доцільність

ought to – порада

жорсткий докір

} з різними інфінітивами

1. You should learn English.- Тобі належить учити англійську мову.

2. You should have done it yesterday.- Тобі слід було зробити це вчора (але ти не зробив).

3. They ought to help your parents.- Вони повинні допомагати батькам.

4. They ought to have arrived already. - Вони вже повинні були б приїхати.

5. Why should I do it? - З якої речі мені це робити?

6. If you should run into him, Якщо ти випадково зустрінеш його,

remind him about me.

нагадай йому про мене.

IV. **may – to be allowed to – дозвіл**

1. You may take it. – Ти можеш взяти це.

I was allowed to take it. - Мені дозволили взяти це.

I shall be allowed to take it. – Мені дозволять взяти це.

2. may – можливо, імовірно, певно - з *різними інфінітивами*
might - ще більш мала імовірність (“раптом”, м’який докір , “не
виключено”)

It may rain. - Можливо, буде дощ.

They may (might) have done it. – Напевно, вони це зробили.

You might have helped me. - Ти міг би мені допомогти.

V. need – сумнів щодо необхідності дії } з *різними інфінітивами*
безглуздість дії } (в питальних і заперечувальних
реченнях)

Need he go there? - Йому треба туди йти?

You needn't have worried. - Не треба було тобі хвилюватись, не було
необхідності (а ти хвилювався).

– виконання граматичних вправ 1–4, с.46.

3. **Заключна частина 10 хв**

Пояснення домашнього завдання: Your hometask for the next lesson will be:

–вивчити новий лексичний матеріал до теми «Microorganisms» с.50;

–підготуватися до словникового диктанту;

–підготувати переказ тексту;

–виконати письмово вправи 5,6 с.47, впр.10 с.51.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 10

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: The Founder of Virology D.I.Ivanovsky. Похідні від займенників some, any, no, every. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріали сайту : <https://english-online.in.ua/zaymennyky-v-anhliyskiy-movi/>

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Введення нового граматичного матеріалу «Похідні від займенників some, any, no, every»;
- Введення нового лексичного матеріалу «The Founder of Virology»;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;

– Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

– Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;

– Розвивати мовленнєві навички;

– Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;

– Розвивати увагу, мислення.

Виховна

– Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;

– Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина** – організаційний момент (3хв)

- **Основна частина:**

1.Перевірка домашнього завдання

– Перевірка переказу тексту (15-20 хв) та письмових вправ (10 хв)

2. Введення нового граматичного матеріалу (15)

3.Введення нового лексичного матеріалу (40)

- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (5 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання

– вивчити новий лексичний матеріал до теми «Microorganisms» с.50;

– підготуватися до словникового диктанту;

– підготувати переказ тексту;

– виконати письмово вправи 5,6 с.47, впр.10 с.51

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15–20 хв.

Пояснення нового матеріалу:

– Введення нового граматичного матеріалу: Похідні від займенників *some*, *any*, *no*, *every*

Пригадаємо, правила вживання *some*, *any*, *no*:

- У стверджувальних реченнях ми вживаємо *some*;
- У питальних реченнях ми вживаємо *any*;
- У заперечних реченнях з *not* ми вживаємо *any*;
- *No* має значення “ніякий” і робить речення заперечними.

Неозначені займенники в англійській мові (Indefinite pronouns)

використовуються у тих випадках, коли достеменно не відомо про кого саме йдеться. Такі займенники не визначають ні предмет ні особу, вони лише показують що цей предмет або особа існує. Вони утворюються від простих займенників **any**, **some** та **every** з додаванням до них слів **one**, **body** та **thing**. Нижче в таблиці наведені їх приклади.

anybody – хто-небудь	anyone – хто-небудь	anything – що-небудь
somebody – хтось	someone – хтось	something – щось
nobody – ніхто	no one – ніхто	nothing – ніщо
everybody – всі	everyone – всі	everything – всі

Займенники **one** та **body** являються синонімами. **Some** та похідні від нього (*something*, *someone*, *somebody*) вживаються у стверджувальних реченнях:

He could see somebody. – Він міг когось бачити.

... а **any** та його похідні *anything*, *anyone* та *anybody* – у заперечних та питальних:

Anybody here? – Є тут хтось?

Слід запам'ятати, що з займенниками *nothing*, *poone* та *nobody* не вживаються інші заперечення.

Nothing happened. – Нічого не трапилося.

Nobody came. – Ніхто не прийшов.

– Введення нового лексичного матеріалу:

– текст «The Founder of Virology» с.55 – читання, зробити письмовий переклад, скласти запитання до тексту та скласти анотацію до тексту.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми The Founder of Virology;
- підготуватися до словникового диктанту;
- підготувати переказ тексту «The Founder of Virology»;
- зробити письмово вправи 2 с.53, 8 с.56.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 11

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Alexander Fleming. Дієслова *to be* та *to have*. 2 год.

Вид заняття: заняття з доміантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

- матеріали сайтів: 1) <https://english-online.in.ua/zaymennyky-v-anhliyskiy-movi/>
- 2) <http://just-english.com.ua/diieslovo-to-be/>

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Введення нового граматичного матеріалу Еквіваленти модальних дієслів.
- Введення нового лексичного матеріалу «Alexander Fleming»
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- Вступна частина– організаційний момент (3хв)
- Основна частина:
  - 1.Перевірка домашнього завдання
    - Перевірка переказу тексту (15-20 хв) та письмових вправ (10 хв)
  2. Введення нового граматичного матеріалу (15)
  - 3.Введення нового лексичного матеріалу (40)

- Заключна частина – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання

- вивчити новий лексичний матеріал до теми *The Founder of Virology*;
- підготуватися до словникового диктанту;
- підготувати переказ тексту *The Founder of Virology*;
- зробити письмово вправи 2 с.53, 8 с.56.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15–20 хв.

Пояснення нового матеріалу:

– Введення нового граматичного матеріалу: Дієслово **to be**

1) **Самостійне дієслово.** Так само як і в нашій мові дієслово *to be* може виступати в ролі основного самостійного дієслова:

- He is at home. – Він (знаходиться) вдома.
- I am in London. – Я (перебуваю) в Лондоні.

2) **Дієслово-зв'язка,** що входить в іменний присудок. Іменний присудок складається з дієслова і будь-якої частини мови (іменник / займенник / числівник / прикметник). Це один з найпоширеніших

використання *tobe* (в українській мові дієслово майже завжди опускається і має значення “бути”):

- My brother is 7. – Моему брату 7 років. (Він є семирічним).
- She will be my new boss. – Вона буде моїм новим босом.
- The flowers are pretty. – Гарні квіти. (Квіти є гарними).

2) Частина дієслівного присудка. У даній категорії дієслово *to be* виконує допоміжну функцію. Найбільш популярні випадки використання – Continuous (продовжений час) і Passive Voice (пасивний стан).

У кожному з цих часів використовується певна форма дієслова *to be* в поєднанні зі змістовим дієсловом (саме він буде звучати в перекладі на українську).

Схематично дієслівна конструкція виглядає як:

to be + Ving або have + been + Ving / had + been + Ving в перфектних часах:

- My friend was reading a book, when I called him. – Мій друг читав книгу, коли я подзвонив йому.
- I am listening to you. – Я тебе слухаю.
- He has been living in LA for three years. – Він живе в Лос-Анджелес вже три роки.

Ця граматична структура використовується у випадках, коли будь-яка дія відбувається над предметом.

Дієслівна конструкція виглядає наступним чином:

to be + V3 (дієслово у третій формі)

На українську мову речення такого типу можна переводити і в активному стані. Суть пасивного стану полягає в наступному: пряме доповнення стає підметом.

Наприклад:

- Я помила вікна. (Active voice) – I washed the windows.
- Вікна (доповнення) були помиті мною. (Passive Voice) – The windows were washed by me.

Дієслово **to have**

Дієслово to have – мати, поряд з іншим важливим дієсловом англійської мови, to be – бути, грає особливу і важливу роль в англійській мові. У нього кілька функцій

У реченні і в мові дієслово to have може виступати як самостійною одиницею, так і допоміжним дієсловом. Наприклад:

- I am glad that I have so many friends! – Я радий, що у мене так багато друзів! (to have — самостійне дієслово)
- Have you ever entered this room? – Ти коли-небудь входив в цю кімнату? (to have — допоміжний дієслово)

В якості допоміжного дієслова, to have допомагає утворити часів Present Perfect і Past Perfect:

- I have never been in London. – Я ніколи не був у Лондоні.
- Have you already finished your work? – Ти вже закінчив свою роботу?
- No, I haven't finished it yet. – Ні, я її ще не закінчив.
- Jane said that she had visited her granny. – Джейн сказала, що вона відвідала свою бабусю.
- He had lived there many years ago. – Він там жив багато років тому.

– виконання граматичних вправ 4,5 с.52 на закріплення граматичного матеріалу

– **Введення нового лексичного матеріалу:**

– текст Alexander Fleming с.55 – читання, зробити письмовий переклад, скласти запитання до тексту та анотацію.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your home task for the next lesson will be:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Alexander Fleming»;
- підготуватися до словникового диктанту;
- підготувати переказ тексту;
- зробити письмово вправи 6 с.53 та 9 с.57.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. MEDICAL INSTITUTIONS

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 12

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Medical Institutions. Polyclinics. Застосування Present замість Future. Післялоги. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріали сайту: <https://preply.com/blog/2016/03/29/upotreblenie-poslelogov-v-anglijskom-yazyke>

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Введення нового граматичного матеріалу Present замість Future. Післялоги;
- Введення нового лексичного матеріалу Polyclinics;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина** - організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**

1.Перевірка домашнього завдання

– Перевірка переказу тексту (15-20 хв) та письмових вправ (10 хв)

2. Введення нового граматичного матеріалу (15)

3.Введення нового лексичного матеріалу (40)

- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Alexander Fleming»;
- підготуватися до словникового диктанту;
- підготувати переказ тексту;
- зробити письмово вправи 6 с.53 та 9 с.57.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15–20 хв.

– **Пояснення нового граматичного матеріалу:**

Післялоги – це фіксовані прийменники, які утворюють смислову пару з конкретними дієсловами. Багато англійських дієслів мають зазвичай одне значення, але якщо до них додати певні прийменники - то вони набувають інший змісту, відповідно, і значення всього речення від цього теж зміниться. Ті частки (а саме– прийменники), які йдуть після дієслів, і є «післялоги». Дієслова, які використовуються з певними прийменниками або післялогами називаються «фразовими дієсловами».

Короткий список поширених дієслів з післялогами:

Ask someone out - запросити когось на побачення; *Ask for* - попросити, просити; *Back off* - відступити, пригальмувати; *Be around* - бути поруч, поблизу; *Be away* - бути у від'їзді; *Be in* - бути на місці, бути присутнім; *Be off* - йти, їхати; *Be over* - закінчитися, завершитися; *Blow away* - забрати вітром; *Blow up* - підірвати(ся); *Comment on*– коментувати; *Depend on*– залежати; *Look for* – шукати; *Look at*– дивитися; *Look back*– озиратися; *Look after*– наглядати; *Look forward to* - чекати з нетерпінням; *Go to*– йти; *Go away*– піти; *Listen to* – слухати; *Belong to*– належати; *Wait for*– чекати; *Switch on*– включати; *Switch off* – вимикати; *Put on* – надягати; *Put off* - знімати, роздягати; *Take on*– купувати; *Take off* - знімати, видаляти, скидати; *Fill up* - наповнювати, заповнювати повністю; *Point out* - підкреслювати, вказувати, помітити; *Wake up* - прокидатися, будити; *Write down* – записувати. Послелого з прикметниками в англійській мові. Існує ряд прикметників, які вимагають після себе певних постфіксів (післялогів):

Annoyed about– роздратований, незадоволений; *Annoyed at*– розсерджений; *Amazed at*– здивований; *Astonished at*– здивований; *Angry with*– сердитий на кого-небудь; *Disappointed in*– розчарований в; *Dressed in*– одягнений в; *Ashamed of* – присоромлений; *Capable of* – здатний, що може; *Fond of*–

люблячий, який захоплюється; *Generous of*– щедрий; *Responsible for*– відповідальний за; *Interested in* -заінтересован в, захоплюється; *Similar with* - схожий на, схожий з; *Full of* - повний чогось; *Famous for* - знаменитий чим-небудь, відомий завдяки чомусь; *Sorry for* (doing smth.) - жалкують за щось; *Married to* - одружений на, одружена з; *Crowded with* - переповнений кимось.

Післялоги грають досить важливу роль в утворенні речень, оскільки використання того чи іншого піослялогу після дієслова або прикметника може змінювати зміст всього речення.

–виконання вправ 1– 3 с.59–60 на закріплення граматичного матеріалу.

Введення нового лексичного матеріалу:

–текст *Polyclinics* с.61–ознайомлення з новими ЛО с. 60, с. 61 читання тексту, переклад, скласти 10 запитань до тексту;

–виконання тренувальних лексичних вправ 1–3 с.60.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

–вивчити новий лексичний матеріал до теми «*Polyclinics*» с.60;

–підготуватися до словникового диктанту;

–підготувати переказ тексту «*Polyclinics*»;

–зробити письмово вправи 4,6 с.60–61.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 13

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: A Case of Bronchitis.Tracheitis. Continuous Passive. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріали сайтів: 1) easy-english.com.ua/passive-voice/

2) <https://teacheng.info/theory/grammar/voice/>

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Введення нового граматичного матеріалу Continuous Passive;
- Повторення лексичного матеріалу Polyclinics та граматичного Continuous Passive;
- Введення нового лексичного матеріалу A Case of Bronchitis;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина**– організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**

1.Перевірка домашнього завдання

–Перевірка переказу тексту (15–20 хв) та письмових вправ (10 хв)

2. Введення нового граматичного матеріалу (15)

3.Введення нового лексичного матеріалу (40)

- **Заклучна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Polyclinics» с.60;
- підготуватися до словникового диктанту;
- підготувати переказ тексту «Polyclinics»;
- зробити письмово вправи 4,6 с.60–61.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15-20 хв.

Пояснення нового матеріалу ContinuousPassive:

Якщо підмет означає особу або предмет, на які спрямовано дію іншої особи або предмета, то дієслово-присудок вживається в пасивному стані (PassiveVoice).

Усі часові форми пасивного стану утворюються з допоміжного дієслова to be у відповідному часі і the Past Participle основного дієслова:

Let's take a look at how to make continuous passive sentences. First of all, let's look at an example active sentence: The workers are painting the bridge.

In the above sentence:

The **workers** are the subject.

are painting is the present continuous verb.

the **bridge** is the object.

To make a present continuous passive sentence the object (the bridge) comes first:

'The bridge is being painted.'

This is how the present continuous passive is formed:

Object (The bridge) + 'to be' verb (is) + being + past participle (painted)

Continuous Passive

To be + being + Past Participle (3-я форма змістового дієслова)

In passive sentences the subject is not always needed; however, if you want to include it the sentence becomes:

'The bridge is being painted by the workers.'

We can change this sentence into the past continuous passive like this:

Active – 'The workers were painting the bridge.'

Past Continuous Passive – 'The bridge was being painted by the workers.'

Let's take a look at some more examples:

Present Continuous Passive – 'My car is being fixed.'

Past Continuous Passive – 'My car was being fixed.'

Present Continuous Passive – 'The meeting is being held in my office.'

Past Continuous Passive – 'The meeting was being held in my office.'

The Present Continuous Passive

Стверджувальна	Питальна	Заперечна
The letter is being read	Is the letter being read	The letter isn't being read

now. — Листа читають зараз.	now? — Листа читають зараз?	now. — Листа не читають зараз.
The pictures are being shown to us. — Нам показують картини.	Are the pictures being shown to us? — Нам показують картини?	The pictures aren't being shown to us. — Нам не показують картини.

The Past Continuous Passive

Стверджувальна	Питальна	Заперечна
The letter was being read at that moment. — Листа читали у той час.	Was the letter being read at that moment? — Листа читали у той час?	The letter wasn't being read at that moment. — Листа не читали у той час.
Я форма дієсловаThe pictures were being shown to us at 5 p.m. — Нам показували картини о п'ятій годині.	Were the pictures being shown to us at 5 p.m.? — Нам показували картини о п'ятій годині?	The pictures weren't being shown to us at 5 p.m. — Нам не показували картини о п'ятій годині.

Запам'ятайте! The Future Continuous Passive **не існує**.

Виконання тесту на закріплення граматичного матеріалу :

1. When you called, the students ___ being taken to school.

are
were
is
was

2. Flowers are ___ grown in her garden.

be
been
is
being

3. The report is being ___ by Frank.

write
wrote
written

4. ___ the hotel being refurbished next week?

Has

Have

Is

Are

5. Passengers are being ___ from the airport.

flown

fly

flew

flight

6. The prisoners ___ being released tomorrow.

were

was

is

are

7. Shoes are being ___ in the market.

bought

buys

buy

Введення нового лексичного матеріалу:

–виконання тренувальних лексичних вправ 1,2,3 с.65;

–текст A Case of Bronchitis с.66 ознайомлення з новими ЛО, читання тексту, переклад, скласти план до тексту.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

–вивчити новий лексичний матеріал до теми «A Case of Bronchitis» с.66;

–підготувати переказ тексту «A Case of Bronchitis»;

–повторити граматичний матеріал Continuous Passive;

–зробити вправи 1, 2 с.64, 4, 5 с.65, 5,6 с.66–67.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 14

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Hospitals. Work of an In-Patient Department. Forms of Participles.

2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріали сайту:<http://easy-english.com.ua/participle/>

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Введення нового граматичного матеріалу Functions of Gerund;
- Повторення лексичного матеріалу A Case of Bronchitis та граматичного Continuous Passive;
- Введення нового лексичного матеріалу Work of an In-Patient Department;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина** - організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**

1.Перевірка домашнього завдання

– Перевірка переказу тексту (15-20 хв) та письмових вправ (10 хв)

2. Введення нового граматичного матеріалу (15)

3.Введення нового лексичного матеріалу (40)

- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «A Case of Bronchitis» с.66;
- підготувати переказ тексту «A Case of Bronchitis»;
- повторити граматичний матеріал Continuous Passive;
- зробити вправи 1, 2 с.64, 4, 5 с.65, 5,6 с.66–67.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15–20 хв.

Пояснення нового матеріалу:

Введення нового граматичного матеріалу

Дієприкметник в англійській мові – неособова форма англійського дієслова, що має властивості дієслова, прислівника та прикметника. В українській мові англійський дієприкметник відповідає дієприслівнику та дієприкметнику.

Англійські дієприкметники розподіляються на:

1. Дієприкметник теперішнього часу (**Present Participle** або просто **Participle I**).

Він має дві форми:

- **Present Participle Simple**, що відповідає українському дієприкметнику теперішнього часу
- **Present Participle Perfect**, що відповідає українському дієприкметнику теперішнього часу та дієприслівнику недоконаного виду.

2. Дієприкметник минулого часу (**Past Participle** або **Participle II**). Він відповідає дієприкметнику минулого часу в українській мові.

Форми дієприкметника в англійській мові

Форма	Активний стан	Пасивний стан
Participle I	Present Participle Simple дієслово + закінчення <i>-ing</i> <i>asking</i> – питаючи <i>doing</i> – роблячи	<i>being</i> + 3 форма дієслова <i>being asked</i> – бути запитаним <i>being fooled</i> – бути обдуреним
	Present Participle Perfect <i>having</i> + 3 форма дієслова <i>having asked</i> – запитавши	<i>having been</i> + 3 форма дієслова <i>having been asked</i> – бути запитаним (вже)
Participle II	_____	допоміжне дієслово + 3 форма дієслова <i>was written</i> – був написаний

Participle I

Present Participle Simple в активному стані утворюється за допомогою додавання закінчення **-ing** до 1 форми дієслова – так само, як і герундій. На українську він перекладається дієприкметником в активному стані:

to speak (говорити) – speaking (говорячи)

to listen (слухати) – listening (слухаючи)

Дієприкметник теперішнього часу у формі Present Participle Simple використовується у двох випадках:

1. Коли потрібно показати одночасність дії, що виражена дієприкметником з дією, що виражена дієсловом-присудком у минулому, теперішньому або майбутньому часі:

Asking them what time it was he looked nervous. – Питайючи в них котра година, він виглядав знервованим.

Reading book he tried to make some notes. – Читаючи книгу, він робив виписки з неї.

2. Коли потрібно виразити дію, що відноситься до теперішнього часу, незалежно від того, в якому часі знаходиться дієслово-присудок:

The man waiting for you outside called you yeasteday. – Чоловік, що чекає на вас на вулиці, дзвонив вам учора.

Here we have a present waiting for you. – В нас є подарунок, що чекає на тебе.

Для утворення пасивного стану використовується допоміжне дієслово being та дієслово у третій формі або з додаванням закінчення -ed. Якщо дієслово неправильне, то дивіться таблицю неправильних дієслів:

build (будувати) – being built (бути споруджуваним)

follow (слідувати) – being followed (бути тим, за ким слідують)

PresentParticiplePerfect

PresentParticiplePerfect в активному стані утворюється за допомогою допоміжного дієслова having плюс третьої форми дієслова або ж дієслова з закінченням -ed:

ride (скакати) – having ridden (проскакати)

pray (молитися) – having prayed (помолившись)

Дієприкметник теперішнього часу у своїй доконаній (перфектній) формі Present Participle Perfect використовується у випадках, коли потрібно висловити дію, що передувала дії, яка виражена дієсловом-присудком:

Having played football he is returning home. – Награвшись у футбол, він повертається додому.

Having done his homework he went to bed. – Зробивши домашнє завдання він пішов спати.

В пасивному стані після допоміжного слова *having* використовується ще й допоміжне дієслово *been*:

having done (зробивши) – *having **been** done* (бути вже зробленим)

having asked (запитавши) – *having **been** asked* (бути вже запитаним)

Participle II

Дієприкметник минулого часу має лише пасивну форму і перекладається як дієприкметник минулого стану на українську мову.

Дієслово в Past Participle називається ще й дієсловом у 3 формі (друга форма – Past Simple).

Participle II може утворюватися за допомогою додавання допоміжного дієслова до дієслова у 3 формі:

to give (давати) – *given* (даний)

to teach (навчати) – *tought* (навчений)

У реченні дієприкметник минулого часу може виконувати такі функції:

1. **Іменної частини складеного присудка** після дієслів: **to be** (бути), **to feel** (відчувати), **to look** (виглядати), **to get** (отримувати), **to become** (ставати) та ін:

*My car is **broken**.* – Моя машина зламана.

*He **looked scared**.* – Він виглядає переляканим.

2. **Означення.** При цьому дієприкметник може розташовуватися як перед іменником, так і після нього:

*Fred looked at the table **filled** with food.* – Фред поглянув на стіл, наповнений їжею.

*Fred looked at the **filled** by someone table with food.* – Фред поглянув на стіл, що був наповнений їжею.

3. Обставину часу або обставину причини. В таких випадках дієприкметник відповідає на питання *коли? або чому? за якої причини?:*

*When **gone** to his friend nobody opened door.* – Коли він приїхав до свого друга, ніхто не відкрив двері.

***Played** football he didn't do his homework.* – Оскільки він грав у футбол, то не зробив домашнє завдання.

4. Складного додатка з іменником в загальному відмінку або займенником в об'єктному:

*He heard his name **mentioned**.* – Він почув, що було названо його ім'я.

*I want the work **done** soon.* – Я хочу, щоб робота була скоро зроблена.

Дієслово to have у зв'язці з дієприкметником минулого часу у ролі складного додатка означає, що дія відбувається не самим підметом (тобто тим, хто говорить), а кимось іншим:

*She **had** her nails **done**.* – Їй підстригли нігті.

*I **had** my car **repaired**.* – Мою машину відремонтували.

– виконання вправи 2 с.69.

Введення нового лексичного матеріалу:

– виконання тренувальних лексичних вправ 1–3 с.70;

– текст Work of an In-Patient Department с.70, ознайомлення з новими ЛО, читання тексту, переклад, скласти план до тексту, запитання;

– виконання після текстових вправ 5,6 с.71.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your hometask for the next lesson will be:

–вивчити новий лексичний матеріал до теми «Work of an In-Patient Department» с.70;

–підготувати переказ тексту «Work of an In-Patient Department»;

–повторити граматичний матеріал Functions of Gerund;

–зробити письмово-скласти 10 речень на медичну тематику з використанням Gerund;

– виконати вправу 7 с.72.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 15

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Case History. Grammar Revision (Tenses:Active&Passive). 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- Medical English: Case Reports. Nervous System: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів II курсу медичних факультетів / уклад. : О. В. Гордієнко, В. В.Жаворонкова, О. Л. Соляненко. –Запоріжжя : ЗДМУ, 2017. - 100 с.
- Роздатковий матеріал до теми «**Case History**»

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Повторення лексичного матеріалу Work of an In-Patient Department та граматичного Functions of Gerund;
- Введення нового лексичного матеріалу CaseHistory ;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;

- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина**– організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**

1.Перевірка домашнього завдання

- Перевірка переказу тексту (15-20 хв) та письмових вправ (10 хв)

2.Введення нового лексичного матеріалу (45)

- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Work of an In-Patient Department» с.70
- підготувати переказ тексту «Work of an In-Patient Department»;
- повторити граматичний матеріал Functions of Gerund;
- зробити письмово-скласти 10 речень на медичну тематику з використанням Gerund;
- виконати вправу 7 с.72.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15–20 хв.

Введення нового лексичного матеріалу "Case History"

STRUCTURE OF CASE HISTORY

The Case History is all the relevant information or material gathered about an individual, family, group, etc., and arranged so as to serve as an organized record and have analytic value for a social worker, student, or the like: used especially in social work, sociology, psychiatry, and medicine.

1.1 Introduction

An introduction is necessary to establish the focus of a case and provide orientation to a reader. It should consist of a few clear and concise opening statements, which typically include information on:

- Name (pseudonym)
- Age
- Marital status
- Occupation
- Referral details
- Central problem

1.2 History of Presenting Complaint

This should be a detailed account of the *patient's central problem* that you have already identified in your opening statement. Put details about the problem and

related symptoms in a *chronological order*, as this will help with the clarity of your writing.

- *Identify common psychiatric symptom.* You should make connections between the isolated symptoms that the patient may have revealed to you somewhat randomly in their interview by grouping the symptoms together (i.e. depressive, psychotic, anxiety). This will help your writing to develop logical sequences. It may be necessary to comment on relevant negative as well as positive symptoms.
- *Comment on the impact of the illness on the patient's life.* Consider work, social relations and self-care.
- *Note details of previous treatment.* Include information on who administered management (when and where), what the treatment was (and preferably the dose and duration of treatment), and the patient's responses to treatment.
- *Integrate current problem and psychiatric issues.* Consider the relationship between the patient's psychiatric state and concurrent medical conditions.

1.3 Past Medical History

In this section of the report, you need to show that you a) understand the relationship between medical conditions and psychiatric symptoms, and b) can appreciate the complexity of medical problems that might be exacerbated by psychiatric conditions.

Record medications. Demonstrate an understanding of the significance of drug therapy on psychological function and, if appropriate, focus on medications taken by the patient that may influence the patient's psychological function.

1.4 Summary and diagnosis

The summary must draw on all areas in the earlier parts of the report. New information cannot be introduced.

Essentially the summary will contain a brief outline of:

- Who the patient is
- What his problems are
- What effects the problems are having on the patient
- As well as a brief indication of:
  - Why the problems arose (precipitating factors)
  - How the problems arose (predisposing factors)
  - Factors influencing progression / the course of the problems (perpetuating and protective factors)

Features may be drawn from all aspects of the history and examination, and should include relevant negatives (features of the diagnosis and differential diagnoses that are not present).

The diagnosis will require you to synthesis signs and symptoms in the case report to identify core problems. You should explicate your reasoning for drawing the links between signs and symptoms and diagnostic decision-making. In other words, what important aspects in the History, Mental State Examination and Physical Examination lead you to making the provisional diagnosis? Pick out the relevant pieces of these sections and make links with the final diagnosis (and differential diagnoses).

One way to approach explaining your reasoning is for you to take each differential diagnosis and write down the pros and cons evident in the earlier parts of our report that serve to support or discount the likelihood of the differential diagnosis.

1.5 Management

On the basis of your formulation, you will need to outline appropriate management plans, including:

- Investigations;
- Short-term goals;
- Long-term goals.

• SHORT CASE HISTORY

SURNAME	<i>Jameson</i>	First name	<i>Alan</i>
AGE	<i>53</i>	SEX	<i>M</i>
MARTIAL STATUS		<i>M</i>	
OCCUPATION	<i>Carpenter</i>		
PRESENT COMPLAIN			
<i>Acute backache referred down R sciatic nerve distribution. Began 6/52 ago and became more severe over past 2/52. Affecting work and waking him at night. Also 6/0 tingling in R foot. Wt loss 3 kg. Depressed</i>			
O/E			
General condition	<i>Fit, well-muscled</i>		
ENT	<i>NAD</i>		
RS	<i>NAD</i>		
CVS	<i>P</i>	<i>BP</i>	
	<i>HS</i>		
GIS	<i>NAD</i>		
GUS	<i>NAD</i>		
CNS	<i>Loss of lumbar lordosis, spasm of R erector spinae. Straight leg raising R restricted to 45 °. Reflexes present equal. Neural-depressed R ankle jerc.</i>		
IMMEDIATE PAST HISTORY			
<i>Paracetamol helped a little with previous intermitted basic pain.</i>			
POINTS OF NOTE			
<i>Carpenter- active work</i>			
<i>1.78m, 68kg –tall, slightly-built</i>			

- **EXAMPLE OF CASE HISTORY**

It's a Mr. Alan Jameson, a 53-year-old carpenter. He is 1.78 meters in height and 68 kilos in weight. He's been an infrequent attender in the past but he came to the hospital complaining of pain in his right leg and in his back. It started about six weeks ago and it's become gradually more severe over the past couple of weeks. The pain wasn't localized. It's been getting to the stage where the pain is waking

him up at night, it's been so severe, and he's noticed some tingling in his right foot. He's having difficulty in carrying on with his work. He's also lost three kilos and has become quite depressed. In the past he has suffered from intermittent pain in back. Paracetamol gave some relief but didn't solve the problem completely. He didn't have any problems with health in the past. As the pain he has numbness in his toes on the right foot. An MRI scan of the lumbar spine confirmed that the patient had a prolapsed intervertebral disc. The patient was prescribed a maximum of "twenty-four hours" bed rest and with strong painkillers (Dihydrocodeine 30 mg.), he was given some physio to ease his leg and back.

- виконання тренувальних лексичних вправ с.170 ex.9–13.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

- написати короткі історії хвороб (Short Case History) вправа 8 с.80;
- повторити лексичний, граматичний матеріали;
- виконати вправу 7 с.79.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 16

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Examination of the Patient. Gerund&Participle. 2 год.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- Роздатковий матеріал до теми «Examination of the Patient»

- матеріали сайту: <http://www.Wikipedia.com>– Інтернет енциклопедія

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Повторення лексичного матеріалу Case History та граматичного Functions of Gerund;
- Введення нового лексичного матеріалу Examination of the Patient;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- Вступна частина - організаційний момент (3хв)
- Основна частина:
  1. Перевірка домашнього завдання
    - Перевірка написання Short Case History (30 хв)
    - Перевірка засвоєння лексичного матеріалу за темою «Case History»

2. Введення нового лексичного матеріалу (45)

• Заключна частина – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- написати короткі історії хвороб (Short Case History) вправа 8 с.80;
- повторити лексичний, граматичний матеріали;
- виконати вправу 7 с.79.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15–20 хв.

Введення нового лексичного матеріалу "Examination of the Patient"

- Введення нового лексичного матеріалу: вправи 1–4 с.84–85;
- текст «Examination of the Patient» читання, зробити письмовий переклад, скласти запитання до текстів А та В та скласти анотацію до них.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your home task for the next lesson will be:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Examination of the Patient».
- підготуватися до підсумкового контролю успішності;
- підготувати переказ текстів за темами змістовних модулів 3–4;
- зробити письмово вправи 7,8 с.87–88.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 17

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Підсумковий контроль успішності модуля І. 2 год.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
  - Статті для реферування.
  - Комплект варіантів тестових завдань з перевірки засвоєння модуля І.

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів).

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію.

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;

–Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина** - організаційний момент (5 хв)
- **Основна частина:**

–реферування статей та проведення співбесіди за заданими темами (40 хв).

– виконання тестових завдань з перевірки засвоєння модуля 1(40 хв.).

- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття (5 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

–реферування статей – викладач роздає кожному студенту статтю, студент робить письмовий переклад уривку статті та анотацію статті за планом (інформаційний ресурс <http://study-english.info/annotation.php>).

ANNOTATION PLAN

1. The title of the article.	● The article is headlined... ● The headline of the article I have read is... ● As the title implies the article describes ...
2. The author of the article, where and when the article was published.	● The author of the article is... ● The author's name is ... ● Unfortunately the author's name is not mentioned ... ● The article is written by...

	• It was published in ... (on the Internet). • It is a newspaper (scientific) article (published on March 10, 2012 / in 2010).
3. The main idea of the article.	• The main idea of the article is... • The article is about... • The article is devoted to... • The article deals (is concerned) with... • The article touches upon the issue of... • The purpose of the article is to give the reader some information on... • The aim of the article is to provide the reader with some material on...
4. The contents of the article. Some facts, names, figures.	• The author starts by telling (the reader) that... • The author (of the article) writes (reports, states, stresses, thinks, notes, considers, believes, analyses, points out, says, describes) that... / draws reader's attention to... • Much attention is given to... • According to the article... • The article goes on to say that... • It is reported (shown, stressed) that ... • It is spoken in detail about... • From what the author says it becomes clear that... • The fact that ... is stressed. • The article gives a detailed analysis of... • Further the author reports (writes, states, stresses, thinks, notes, considers, believes,

	analyses, points out, says, describes) that... / draws reader's attention to... • In conclusion the author writes (reports, states, stresses, thinks, notes, considers, believes, analyses, points out, says, describes) that... / draws reader's attention to... • The author comes to the conclusion that... • The following conclusions are drawn: ...
5. Your opinion.	• I found the article (rather) interesting (important, useful) as / because... • I think / In my opinion the article is (rather) interesting (important, useful) as / because... • I found the article too hard to understand/ rather boring as / because...

– проведення співбесіди за темами змістовних модулів 1–2:

№	Тема
1.	Work of the Human Heart
2.	The Circulation of the Blood
3.	The Corpuscular Elements of Blood
4.	The Cardiac Rhythm
5.	The Physiology of the Lungs
6.	The Exchange of Gases in the Lungs
7.	The Brain
8.	Conditioned Reflexes
9.	Microorganisms

10.	The Founder of Virology D.I. Ivanovsky
11.	Alexander Fleming
12.	Polyclinics
13.	A case of Bronchitis
14.	Work of an In-Patient Department
15.	Examination of the Patient

– проведення тестового контролю за варіантами.

Приклад орієнтовного тестового варіанта з перевірки засвоєння модуля 1:

ВИБЕРІТЬ ПРАВИЛЬНИЙ ВАРІАНТ ВІДПОВІДІ:

- It is well known that there is a ... between the objective reality of a painful stimulus and the subjective response to it.
a) different   b) difference   c) differential   d) differ   e) differently
- Vital signs on admission were: respiration 24/min, heart rate 116 beats per minute and regular, cold hands and feet, the patient was ... to commands.
a) unresponsive   b) ineffective   c) insufficient   d) uncontrollable
e) unconscious
- Well, tell me about your new patient, please. What's your ... ?
a) clinical diagnosis   b) final diagnosis   c) correct diagnosis
d) doubtful diagnosis   e) working diagnosis
- I went to seek a medical .. to the Outpatient Department and was followed there, but the treatment didn't help me; the doctors seemed to be puzzled about my problem.
a) attraction   b) action   c) affliction   d) appreciation   e) attention
- The double ... system of blood flow refers to the separate systems of pulmonary and systemic circulation in amphibians, birds and mammals (including humans).
a) genetic   b) digestive   c) nervous   d) circulatory   e) immune

6. The inferior vena cava is posterior to the ... , and runs along side of the vertebral column on its right side.
- a) abdominal cavity   b) pericardial cavity   c) visceral cavity
d) orbital cavity   e) tympanic cavity
7. A muscular layer allows veins ... , which puts more blood into circulation.
- a) to contract   b) to discharge   c) to pump   d) to range   e) to beat
8. ... stretching gives the potential energy that will help maintain blood pressure during diastole, as during this time the aorta contracts passively.
- a) aorta   b) artery   c) arteriole   d) vein   e) capillary
9. Arterioles are just ... to the naked eye.
- a) variable   b) visible   c) extensible   d) considerable   e) dependable
10. The capillary beds are able to be “opened” and “closed” at any time, according to...
- a) heed   b) deed   c) seed   d) feed   e) need
11. Let me feel your pulse and ... your temperature. The pulse is accelerated , you have a fever.
- a) to take   b) taken   c) took   d) taking   e) take
12. Now relax, please, I ... the blood pressure cuff around your arm and measure your blood pressure.
- a) will put   b) puts   c) have put   d) am putting   e) will be putting
13. Well, as your heart is doing fine, I’m going to raise the question of your operation. ... you ... the problem with your relatives?
- a) have ... discussed   b) had ... discussed   c) are .... discussing
d) were ... discussing   e) are ... discussed
14. The patient is easily agitated. It ... him so nervous that he can’t sleep at night.
- a) is made   b) is making   c) has made   d) will make   e) makes
15. There is a patient with a rather classical form of the disease. I ... doubt as to the diagnosis.
- a) have no   b) have to   c) don’t have to   d) don’t have no   e) have any

16. Let me examine your heart. The ECG ... the changes for the best.
a) shows   b) will show   c) have shown   d) is showing   e) is shown
17. What ... wrong? - A violent headache. I haven't had a wink of sleep since Monday.
a) has gone   b) had gone   c) is gone   d) is going   e) has been gone
18. How are you, Mrs. Stew? You look better. The medicine ... you good.
a) is done   b) are doing   c) is doing   d) have done   e) will do
19. Your blood pressure is still a little high, but I don't think you should worry about it – at your advanced age it ... as in a young.
a) can't be   b) is not allowed to be   c) could   d) didn't have to be   e) should be
20. We all created equal, the saying goes, but doctors suggest ... patients for coronary heart disease differently between the sexes.
a) treated   b) to be treating   c) treating   d) to be treated   e) treat

3. Заключна частина 5 хв

Підведення підсумків.

II семестр

МОДУЛЬ II. МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. THE DISEASES OF THE RESPIRATORY TRACT

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 1

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: The Diseases of the Respiratory Tract. Lobular Pneumonia. Perfect Continuous. 2 год.

Вид заняття: заняття з доміантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріали сайту: easy-english.com.ua/perfect-continuous/

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Введення нового лексичного матеріалу LobularPneumonia;
- Введення нового граматичного матеріалу PerfectContinuous;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина**– організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**

1.Введення нового граматичного матеріалу (35)

2.Введення нового лексичного матеріалу (40)

- **Заклучна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Введення нового граматичного матеріалу:

PERFECT CONTINUOUS

Present Perfect Continuous – теперішній тривалий доконаний час в англійській мові. Використовується для позначення дії, що розпочалася в минулому і завершилася чи не завершилася на даний момент, а акцент зазвичай ставиться на тривалості дії та її впливу на теперішні події. Правила утворення часу Present Perfect Continuous в стверджувальних (розмовних), заперечних та питальних реченнях, допоміжні слова та приклади вживання дивіться нижче.

Утворення Present Perfect Continuous

Present Perfect Continuous у стверджувальних реченнях утворюється за допомогою допоміжних дієслів *have been* чи *has been* та дієслова з закінченням *-ing*. *Has* використовується тільки з третьою особою однини (*he, she, it*), *have* – з усіма іншими. Також радимо вам подивитися таблицю неправильних дієслів англійської мови. Повне правило утворення розмовних речень виглядає так:

Іменник + has been / have been + дієслово з закінченням -ing

Приклади стверджувальних речень:

He **has been playing** football for 2 hours. – Він грає у футбол вже дві години.

I **have been waiting** here for 2 hours! – Я чекаю тут вже дві години!

Заперечні речення в Present Perfect Continuous утворюються за допомогою використання частки *not*, що ставиться після допоміжних дієслів. Формула:

Іменник + has been / have been + not + дієслово з закінченням -ing

Допоміжні дієслова *has* або *have* можуть зливатися з часткою *not* та утворювати *hasn't* або *haven't* відповідно. Приклади заперечних речень:

It **has not been snowing** here since 2005. – Тут не було снігу з 2005 року.

They **haven't been waiting** for him for so long since last summer. – Вони не чекали на нього так довго з минулого літа.

Для утворення **питальних речень** в Present Perfect Continuous допоміжне дієслово *have* / *has* треба поставити на перше місце в реченні. Правило:

Have / has + іменник + been + дієслово з закінченням - ing

Приклади питальних речень:

Have you been jogging? You are looking so exhausted! – Ти бігав? Виглядаєш надто виснаженим!

Has she been studying English for so long? She started doing it in 2010! – Чи вона так довго вивчає англійську? Вона почала це робити ще у 2010 році!

Допоміжні слова Present Perfect Continuous

Present Perfect Continuous, як і Past Perfect Continuous, має слова-маркери, які зазвичай використовуються для позначення часу. Нижче наведено декілька найбільш уживаних слів-показників.

Слово

Переклад

for (2 hours, 3 years іт.д.) протягом, на протязі (2 годин, 3 років і т.д.)

since

з того часу, з тих пір як

recently

недавно

lately

нещодавно, за останній час

- пояснення правил, граматичної структури Perfect Continuous за практикумом с. 90;
- виконання граматичних вправ 1–3 на закріплення матеріалу с. 90;
- виконати завдання – скласти 10 речень на медичну тематику з використанням PerfectContinuous.

Введення нового лексичного матеріалу:

- текст Lobular Pneumonia с.91–93 – ознайомлення з новими ЛО, читання тексту, переклад, скласти план до тексту, запитання, зробити анотацію;
- виконання тренувальних лексичних вправ 6,8 с.93;
- скласти діалог з використанням нових ЛО на тему «На прийомі у лікаря».

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

- вивчити новий граматичний матеріал с. 90;
- виконати письмово вправи 4 с.90, 5,6 с.91, 9 с.93, 1 с.94;
- підготувати переказ тексту Lobular Pneumonia с.90;
- вивчити лексичний матеріал до тексту.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 2

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Pulmonary Tuberculosis–Clinical Picture. Perfect Continuous. 2 год.

Вид заняття: заняття з доміантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків: практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріали сайту: easy-english.com.ua/perfect-continuous/

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Введення нового лексичного матеріалу Pulmonary Tuberculosis;
- Повторення лексичного матеріалу Lobular Pneumonia та граматичного матеріалу Perfect Continuous;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;

– Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина**– організаційний момент (3хв)

- **Основна частина:**

1.Перевірка домашнього завдання (35)

2.Введення нового лексичного матеріалу (20)

3.Введення нового граматичного матеріалу (20)

- **Заклучна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- вивчити новий граматичний матеріал с. 90;
- виконати письмово вправи 4 с.90, 5,6 с.91, 9 с.93, 1 с.94;
- підготувати переказ тексту Lobular Pneumonia с.90;
- вивчити лексичний матеріал до тексту.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15-20 хв.

Введення нового лексичного матеріалу:

- текст Pulmonary Tuberculosis с.97 – ознайомлення з новими ЛО, читання тексту, переклад, скласти план до тексту, виписати основні симптоми захворювання, скласти запитання до тексту, зробити анотацію .
- виконання тренувальних лексичних вправ 4 с.95, 8 с.96, 1,2,4 с.96–97.

Введення нового граматичного матеріалу

Приклади використання PresentPerfectContinuous

Аби ви краще зрозуміли сутність цього часу, нижче наведені приклади вживання PresentPerfectContinuous за різних обставин.

I варіант використання: тривала дія перед теперішнім часом, що завершилася або не завершилася

Найчастіше Present Perfect Continuous використовується у випадках, коли потрібно зробити наголос на дії, що відбувалася в минулому деякий час і завершилася в даний момент часу або ж ще продовжує діяти. Приклади:

James **has been teaching** at the university since June. – Джеймс викладає в університеті ще з червня.

They **have been talking** for the last hour. – Вони розмовляли протягом останньої години.

Why **has** Nancy **not been taking** her medicine for the last three days? – Чому Ненсі не приймає ліки останні три дні?

II варіант використання: зі словами Recently, Lately

Present Perfect Continuous також може використовуватися з прислівниками *recently* та *lately* або ж без них. В останньому випадку є зрозумілим, що подія, про яку розповідає доповідач, відбулася нещодавно або ще продовжується – це залежить від контексту розмови. Приклади:

Mary **has been feeling** a little depressed. – Мері була трохи пригніченою.

She **has been watching** too much television lately. – Вона дивиться багато телевізор за останній час.

Have you been exercising lately? – Чи ти нещодавно тренувався?

Past Perfect Continuous Tense

Past Perfect Continuous Tense виражає тривалу дію, яка почалась до певного моменту в минулому і тривала аж до цього моменту (при цьому вона могла

тривати протягом цього моменту або ж завершитися безпосередньо перед цим моментом).

На українську мову Past Perfect Continuous Tense перекладається минулий тривалий доконаний час.

Коло завдань Past Perfect Continuous строго обмежений. Воно завжди прив'язане до якогось контексту: іншої дії або моменту в минулому. Крім того, цей час часто замінюється в мові на інший минулий час – Past Perfect.

У стверджувальному реченні ми будемо використовувати допоміжне дієслово to be в часі Past Perfect – had been. До основного дієслова додається закінчення -ing.

Іменник + had been + дієслово з закінченням –ing

Наприклад: She felt very tired when she came home as she had been playing tennis.

Вона відчувала себе дуже втомленою, коли прийшла додому, оскільки грала в теніс.

The man, who had been strolling towards Jennifer, seemed surprised.

Чоловік, який прямував до Дженніфер, здавався здивованим.

У заперечному реченні ми ставимо частку not між was і been.

Іменник + had + not + been + дієслово з закінченням –ing

Had been doing і had not been doing – довгі форми, тому в розмові скорочують.

У стверджувальних реченнях had зливається з займенником (I'd been), в заперечних – з часткою not (hadn't).

Наприклад: He hadn't been sleeping for an hour when you came.

Він вже протягом години не спав, коли ти прийшла.

We hadn't (had not) been moving progressively until Jack joined us.

Ми не рухалися, поки Джек не долучився до нас.

У **питанні** на першому місці буде had, після нього підмет, потім been і основний дієслово.

Had + іменник + been + дієслово з закінченням –ing

Наприклад: Had William been laughing for several minutes before he started to sneeze?

Вільям сміявся кілька хвилин перед тим, як почав чхати?

При вживанні Past Perfect Continuous можна використовувати такі **сигнальні слова**:

for *протягом*

since *з (того або якогось часу)*

before *перед*

then *тоді*

because *тому що, оскільки*

1. Past Perfect Continuous вживається, якщо дія почалася в минулому і тривало до певного моменту в минулому. Цей момент позначається іншою дією і сигнальними словами: for, since, by the time, before, after.

Наприклад: By the time she woke up, her husband had been fixing the car for 3 hours.

До моменту, коли вона прокинулася, її чоловік лагодив машину три години.

2. Past Perfect Continuous показує дію, яка тривала протягом якогось часу в минулому і результат якої було видно в минулому. Дуже часто в таких реченнях вказується тривалість дії.

Наприклад: I had (I'd) been talking on the phone for one hour when he entered a room.

Я розмовляв по телефону протягом години, коли він увійшов до кімнати.

3. Past Perfect Continuous не використовується з дієсловами стану (state verbs), навіть якщо ми хочемо підкреслити тривалість дії. Також Past Perfect Continuous рідко зустрічається в заперечних реченнях. В обох випадках цей

час замінюється на Past Perfect. При цьому зміст речення залишається колишнім.

Наприклад: He hadn't been riding a bike since he was a child. = He had not ridden a bike since he was a child. – *Він не їздив на велосипеді з тих пір, як був дитиною.*

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

- повторити граматичний матеріал с.90;
- виконати письмово вправи 4,5 с. 97, 6,7 с.98;
- підготувати переказ тексту Pulmonary Tuberculosis;
- вивчити лексичний матеріал до тексту с.96–97.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. THE DISEASES OF THE CARDIOVASCULAR SYSTEM

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 3

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: The Diseases of the Cardiovascular System. Rheumatic Endocarditis. Складений додаток. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Введення нового лексичного матеріалу Rheumatic Endocarditis;
- Повторення лексичного матеріалу Pulmonary Tuberculosis та граматичного матеріалу Perfect Continuous;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина** - організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**
  - 1.Перевірка домашнього завдання (25)
  - 2.Виконання тренувальних вправ (15)
  3. Введення нового лексичного матеріалу (40)

- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання, виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- повторити граматичний матеріал с.90;
- виконати письмово вправи 4,5 с. 97, 6,7 с.98;
- підготувати переказ тексту Pulmonary Tuberculosis;
- вивчити лексичний матеріал до тексту с.96–97.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15–20 хв.

Виконання лексичних вправ:

- с.99 впр. 10,11(письмово)

Робота з граматичним матеріалом Складений додаток: вправи 1, 2 с.100 – 101.

Введення нового лексичного матеріалу:

- текст Rheumatic Endocarditis с.103 ex.1–4 – ознайомлення з новими ЛО, читання тексту, переклад, скласти запитання до тексту, зробити анотацію;
- скласти діалог лікар–пацієнт за темою Lung diseases, використовуючи активну лексику уроку.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your hometask for the next lesson will be:

- повторити граматичний матеріал с. 100 – 101;
- виконати письмово вправи 7, 8 с. 104;
- підготувати переказ тексту Rheumatic Endocarditis с.103;

– підготуватися до самостійної роботи за темою The Diseases of the Respiratory Tract.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 4

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Angina Pectoris. Complex object. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріали сайту:just-english.com.ua/skladnyi-dodatok-v-anhliiskii-movi/

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Повторення лексичного матеріалу Rheumatic Endocarditis;
- Введення нового лексичного матеріалу та граматичного матеріалу Complex object;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина** - організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**
  - 1.Перевірка домашнього завдання (25)
  - 2.Виконання самостійної роботи (15)
  - 3.Введення нового граматичного та лексичного матеріалу (40)
    - **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (5 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- повторити граматичний матеріал с. 100 – 101;
- виконати письмово вправи 7, 8 с. 104;

- підготувати переказ тексту Rheumatic Endocarditis с.103;
- підготуватися до самостійної роботи за темою The Diseases of the Respiratory Tract (переклад речень).

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 20 хв.

– **Введення нового граматичного матеріалу:**

СКЛАДЕНИЙ ДОДАТОК (COMPLEX OBJECT)

Complex Object складається з іменника в називному відмінку (або займенника в непрямому відмінку) та інфінітива дієслова (або причастя першого). У українському варіанті підрядне речення буде вводитися союзами: що, як, щоб.

Complex Object вживається в наступних випадках:

1. *Після дієслів, що виражають бажання:* to want, to wish, to desire, would like;

I want him to help me. – Я хочу, щоб він допоміг мені.

I'd like him to buy me this diary. – Я б хотів, щоб він купив мен цей щоденник.

2. *Після дієслів, що виражають припущення:* to expect, to believe, to think, to suppose, to consider, to find;

I expect him to come. - Я очікую, що він прийде.

I find him to be a good pupil. - Я вважаю, що він буде хорошим учнем.

3. *Після дієслів, що виражають наказ, прохання:* to command, to order, to ask, to allow;

Mother asked me eat the soup. - Мати змусила мене з'їсти суп.

4. *Після дієслів, що виражають почуттєве сприйняття:* to see, to hear, to notice, to feel, to watch, to observe;

I saw him enter. — I saw him entering.

I heard her speak. — I heard her speaking.

I noticed him frown. — I noticed him frowning.

I felt him tremble. — I felt him trembling.

5. Після дієслів, що виражають спонукання: to make, to force, to have, to let.

I force the work to be done — I force the work done.

У двох останніх випадках частинка to перед інфінітивом не ставиться.

Інфінітив в Complex Object використовується в тому випадку, коли нам треба звернути увагу на сам факт дії і його завершеність, а дієприкметник у складному доповненні вказує на дію в розвитку і незавершеність:

He heard his brother play the piano. – Він чув, як його брат грав на піаніно.

He heard his brother playing the piano. –Він слухав, як його брат грає на піаніно.

Якщо дієслова чуттєвого сприйняття не виражають фізіологічні почуття, то Complex Object не вживається. У цих випадках будується звичайне додаткове підрядне речення. Наприклад, дієслово to see може вживатися у значенні «розуміти», а не «бачити», а дієслово to hear у значенні дізнаватися, а не «чути»:

I saw him enter the hotel. –Я бачив, що він увійшов до готелю.

I see that you read this article. –Я розумію, що ви читали цю статтю.

Виконання тренувальних граматичних вправ на закріплення матеріалу: с.107 впр.1, 2;

– скласти 5 речень з використанням складного доповнення на медичну тематику.

Введення нового лексичного матеріалу: Angina Pectoris

– пояснення нових ЛО с. 109–110 впр. 5,6;

– с.110 впр. 7 – текст А – читання, переклад, виконати завдання до тексту, дати відповіді на запитання ex. 9 с. 189;

– виконання тренувальних лексичних та граматичних вправ 3 с. 107,10 с.112;

– скласти діалог на прийомі у кардіолога, використовуючи активну лексику уроку та граматичний матеріал Complex Object.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your hometask for the next lesson will be:

- вивчити граматичний матеріал Complex Object с.100–101;
- вивчити новий лексичний матеріал с. 109–110;
- підготувати переказ тексту Angina Pectoris с. 111;
- виконати письмово вправи 4 с.109, 9 с.111.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 5

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Cardiosurgery. Methods used in Cardiosurgery. Complex Object.
2 год.

Вид заняття: заняття з доміантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Повторення лексичного матеріалу Angina Pectoris та граматичного матеріалу Complex object;
- Введення нового лексичного матеріалу Cardiosurgery;

- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина**– організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**
  - 1.Перевірка домашнього завдання (35)
  - 2.Пояснення нового лексичного матеріалу та робота з граматичним матеріалом (40)
- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (5 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- вивчити граматичний матеріал Complex Object с.100–101;
- вивчити новий лексичний матеріал с. 109–110;
- підготувати переказ тексту Angina Pectoris с. 111;
- виконати письмово вправи 4 с.109, 9 с.111.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 35 хв.

Введення нового лексичного матеріалу:

- пояснення нових ЛО с. 122–123 ex.1–5;
- с.123 ex.7 – текст “Cardiosurgery” читання, переклад; виконати завдання до тексту: скласти анотацію, скласти 3 типа питальних речень до тексту: загальне (**general question**), спеціальне (**special question**), альтернативне (**alternative question**);
- виконання тренувальних лексичних та граматичних вправ 1, 2 с. 120, 8 с. 124.

– Творче завдання (додаткове) :

Скласти ситуацію, яка розкриває зміст прислів'я (на вибір):

Good health is above wealth.

Time is a great healer.

Happiness is nothing more than good health and a bad memory.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

- повторити граматичний матеріал Complex Object с.100–101;
- вивчити новий лексичний матеріал с. 122–123;
- підготувати переказ тексту А “Cardiosurgery” с. 123;
- виконати вправи 3 с.121 та 9 с.125;
- скласти 10 речень з новими ЛО, використовуючи Complex Object.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 6

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Atherosclerosis and its treatment. Grammar Revision. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

Мета:

Практична

–Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);

–Повторення лексичного матеріалу «Cardiosurgery», «Methods used in Cardiosurgery», «Atherosclerosis» та граматичного матеріалу Complex object;

–Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;

–Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

–Навчити використовувати на практиці матеріал;

–Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

–Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;

– Розвивати мовленнєві навички;

–Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;

–Розвивати увагу, мислення.

Виховна

–Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;

–Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина**– організаційний момент (3хв)

- **Основна частина:**

1.Перевірка домашнього завдання (35)

2. Робота з лексичним та граматичним матеріалом (40)

- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (5 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

– повторити граматичний матеріал Complex Object с.100–101;

– вивчити новий лексичний матеріал с. 122–123;

– підготувати переказ текстуА с. 123– “Cardiosurgery”;

– виконати вправи 3 с.121 та 9 с.125;

– скласти 10 речень з новими ЛО, використовуючи Complex object.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 20 хв.

Виконання тренувальних лексичних та граматичних вправ:

– скласти письмово 10 запитань до тексту «Atherosclerosis and its treatment» с.114, використовуючи наступні типи запитань – загальне (**general question**), спеціальне (**special question**), альтернативне (**alternative question**);

– скласти письмово резюме до тексту.

– с. 113–114 вправи 1–5 (вправи на закріплення граматичного матеріалу Complex object та вивченої лексики);

*Творче (додаткове) завдання:

Скласти ситуацію, яка розкриває зміст прислів'я (на вибір):

1. Laughter is the best medicine
2. Every patient carries her or his own doctor inside
3. Health is not simply the absence of sickness
4. Prevention is better than cure
5. Health and cheerfulness mutually beget each other.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

- підготувати переказ тексту «Atherosclerosis and its treatment» с.114;
- повторити граматичний матеріал Complex object с. 100–101, 104, 107;
- повторити граматичний матеріал Perfect Continuous;
- повторити лексичний матеріал за темами «The diseases of the cardiovascular system» та «The Diseases of the Respiratory Tract»;
- підготуватися до контрольної роботи.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 7

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Контроль засвоєння змістових модулів 5–6. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- Статті для реферування за темами «The Diseases of the Respiratory Tract» та «The Diseases of the Cardiovascular System».
- Комплект контрольних робіт для перевірки засвоєння змістових модулів 5–6

Мета заняття:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики).
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);
- Повторення граматичного матеріалу – актуалізація знань з тем – Perfect Continuous та Complex Object.

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;

- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття:

- Вступна частина – організаційний момент (3хв.)
- Основна частина:
  - 1.Перевірка домашнього завдання
    - підготувати переказ тексту «Atherosclerosis and its treatment» с.114;
    - повторити граматичний матеріал Complex object с. 100–101, 104, 107;
    - повторити граматичний матеріал Perfect Continuous;
    - повторити лексичний матеріал за темами «The diseases of the cardiovascular system» та «The Diseases of the Respiratory Tract»;
    - підготуватися до контрольної роботи.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 17 хв.
  - 2.Реферування статей (35)
  - 3.Проведення контролю засвоєння змістових модулів 5–6 (30)
- Заключна частина – підведення підсумків заняття, виставлення оцінок (5 хв)

– орієнтовні завдання для контролю засвоєння змістовних модулів 5–6:

ВАРІАНТ 1

I. Виконайте наступні лексичні завдання:

1. Додайте до кожного речення необхідне за змістом слово:

some	its	will	and

1. A friendly manner, quiet voice, and a slow and easy approach help to facilitate the examination.

2. Palpitations are common occur in most individuals with healthy hearts.
3. The sputum discharge gradually reduces in amount.
4. No drug is absolutely safe, there is always risk of an adverse reaction.

II. Виконайте наступні граматичні завдання:

1. Перепишіть речення, підбравши потрібну форму часу і стану наданих інфінітивів дієслова:

1. The weak heart muscle (to cause) the patients to feel symptoms that result from the fact that the heart is no longer capable of providing a sufficient blood supply for the body.
2. Patients must fully (to inform) of the purpose of the procedure as well as its risks and limitations.
3. The results (to give) a compelling evidence of the preventive effectiveness of this drug.
4. Two randomized, prospective, placebo-controlled treatment trials (conduct) in patients with isolated systolic hypertension.
5. Specialists know the local and systemic inflammatory processes (to play) an important role in the genesis and development of atherosclerotic lesions.
6. The doctors consider the symptoms (to detect) in the first days of treatment in a majority of cases.
7. Cardiologists believe risk factors (to be) genetic predisposition, metabolic abnormalities, and alterations in hemodynamics.

III. Виконайте завдання на переклад:

Angina pectoris occurs when cardiac work and myocardial O₂ demand exceed the ability of the coronary arterial system to supply oxygenated blood. The pain of angina pectoris is believed to be a direct manifestation of myocardial ischemia and the resultant accumulation of hypoxic metabolites. An increase of heart rate, systolic tension or arterial pressure may induce angina.

I. Виконайте наступні лексичні завдання:

1. Додайте до кожного речення необхідне за змістом слово:

relating	his	after	it

1. Pulmonary tuberculosis is potentially deadly disease, but is curable if you get medical help.
2. Recurrence is the return of a sign, symptom, or disease remission.
3. Clinical picture is all the information to a disease, disorder or patient's state.
4. On first admission to the hospital the patient complained of palpitation and discomfort in the chest.

II. Виконайте наступні граматичні завдання:

1. Перепишіть речення, підбравши потрібну форму часу і стану наданих інфінітивів дієслова:

1. Early symptoms of cardiac insufficiency (to be) reduced physical fitness, shortness of breath during hard physical activity when climbing stairs or exercising, water retention in ankles.
2. Before angiography, patients usually fast and may (to give) a sedative.
3. The doctors (to make) diagnosis basing on the presence of systolic hypertension, and the absence of any clinical or laboratory evidence of kidney or renal tract disease.
4. Similar risk factors (to identify) in patients under study.
5. Specialists consider stress (to induce) impairment of myocardial contraction and precede electrocardiographic changes and angina.
6. The authors believe the use of this agent (to explain) the success of treatment.
7. Doctors know multiple factors (to contribute) to the initiation and progression of this condition.

III. Виконайте завдання на переклад:

Atrial fibrillation is an irregular and often rapid heart rate that commonly causes poor blood flow to the body. During atrial fibrillation, the heart's two upper chambers (the atria) beat chaotically and irregularly – out of coordination with the two lower chambers (the ventricles). Atrial fibrillation symptoms include heart palpitations, shortness of breath and weakness.

Підведення підсумків.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7.
THE DISEASES OF THE ALIMENTARY TRACT,
LIVER AND BILE DUCTS**

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 8

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: The Diseases of the Alimentary Tract. Gastric and Duodenal Ulcers. Complex Subject.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріалу сайту: easy-english.com.ua/complex-subject/

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматика);
- Повторення лексичного матеріалу, «Atherosclerosis» та граматичного матеріалу Complex object;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина**– організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**
  - 1.Перевірка домашнього завдання (35)
  2. Робота з лексичним та граматичним матеріалом (40)
    - **Заклучна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (5 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- Перевірка резюме тексту «Atherosclerosis and its treatment» с.114;
- Перевірка засвоєння лексичного матеріалу з теми;
- Підведення підсумків контрольної роботи.

- Робота з новим граматичним матеріалом

Пояснення теми: «**Complex Subject**»

Складений підмет в англійській мові (Complex Subject; інколи його ще називають The Subjective Infinitive Construction або The Nominative-with-the-Infinitive Construction) – це конструкція, що схожа за своєю будовою на Complex Object, оскільки тут також використовується інфінітив. Однак, на відміну від складного доповнення, в складному підметі основними складовими елементами крім інфінітива є або іменник в загальному відмінку, або займенник у називному відмінку. А інфінітив в Complex Subject в англійській мові може бути у всіх своїх шести формах. Наприклад:

to see

to have seen

to be seen

to have been seen

to be seeing

to have been seeing

У реченнях зі складним підметом ще одним основним елементом є присудок, особливо дієслово, яким воно виражено. Бо саме від дієслова залежатиме, в активному чи пасивному стані стоятиме присудок. Речення з конструкцією Complex Subject в англійській мові зазвичай переводяться на українську мову

за допомогою таких зворотів, як «говорять, повідомляють, думають, бачили, чули, виявилось, сталося» і т.п.

Вживання Complex Subject

У реченнях зі складним підметом у більшості випадків використовується пасивний стан. Дієслова, з якими використовується Complex Subject, можна розділити на 4 групи:

1. Дієслова, що висловлюють знання, твердження:

to know – *знати*

to think – *думати*

to state – *заявляти*

to report – *повідомляти*

to say – *говорити*

to announce – *оголошувати*

та інші.

Приклади:

He **is known** to live in London. – *Відомо, що він живе у Лондоні.*

She **was thought** to be working here. – *Думали, що вона працює тут.*

2. Дієслова, що висловлюють припущення:

to expect – *розраховувати*

to suppose – *припускати*

to believe – *вірити*

to consider – *розглядати*

та інші.

Приклади:

The writer **is expected** to be famous. – *Розраховують, що письменник буде відомим.*

The train **was believed** to come in time. – *Вірили, що поїзд прийде вчасно.*

3. Дієслова, що передають сприйняття:

to see – *бачити*

to hear – *чути*

to notice – помічати

таїнші.

Приклади:

He **was seen** to enter the building. – Бачили, як він ввійшов до будівлі.

They **were heard** to leave the town. – Чули, як вони полишають місто.

4. Також Complex Subject вживається після таких дієслів:

to be likely – скоріше за все

to be certain – неодмінно

to be unlikely – маловірогідно

to be sure – обов'язково

Приклади:

He **is unlikely** to succeed. – Маловірогідно, що він досягне успіху.

She **is sure** to become famous. – Вона обов'язково досягне успіху.

Як ви могли помітити, у всіх випадках вище вживався пасивний стан.

Активний стан у реченнях зі складним підметом вживається лише з цими

словами:

to appear – з'являтися

to seem - вбачатися, здаватися

to happen – траплятися

to prove – доводити

to turn out – виявлятися

Приклади: She **seems** to be tired. – Вона виглядає стомленою.

The journey **turned out** to be uninteresting. – Сталося так, що подорож виявилася нецікавою.

Англійці та американці люблять користуватися складним підметом, тому краще завчіть цю конструкцію, для розуміння співрозмовників та підвищення свого рівня володіння англійською.

– Виконання тренувальних вправ 1, 2с. 126–127;

– Робота з лексичним матеріалом: с. 127 впр. 1,2, 3 – ознайомитися з новою лексикою, розуміння тексту «Peptic Ulcers» , обговорення тексту.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

- резюме тексту «Peptic Ulcers» с. 127;
- вивчити нові слова, підготуватися до диктанту;
- виконати письмово впр. 1, с. 128.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 9

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група _____ **Дата** _____

Тема заняття: Chronic Gastritis. Complex Subject. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Повторення лексичного матеріалу Gastric and Duodenal Ulcer та граматичного матеріалу Complex Subject;
- Введення нового лексичного матеріалу Chronic Gastritis;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;

– Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов’язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

– Навчити використовувати на практиці матеріал;

– Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

– Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;

– Розвивати мовленнєві навички;

– Розвивати навички читання на повне розуміння змісту;

– Розвивати увагу, мислення.

Виховна

– Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;

– Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина**– організаційний момент (3хв)

- **Основна частина:**

1.Перевірка домашнього завдання (20)

2. Робота з лексичним та граматичним матеріалом (50)

- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (5 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

– резюме тексту «Peptic Ulcers» с. 127;

- вивчити нові слова, підготуватися до диктанту;
- виконати письмово впр. 1, с. 128.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант.

- Робота з лексичним та граматичним матеріалом:

- виконання тренувальних лексичних та граматичних вправ на закріплення матеріалу:

вправи 1–3 с. 129–130;

- робота з лексичним матеріалом: с.130 вправи 1–4 читання, обговорення тексту Chronic Gastritis, скласти 7 запитань до тексту, анотацію.

- скласти діалог «На прийомі у гастроентеролога», використовуючи активну лексику уроку.

3. Заключна частина

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

- вивчити лексичний матеріал с.130;
- виконати впр. 4 с. 130, перекласти речення українською;
- підготувати переказ тексту Chronic Gastritis с.130;
- повторити граматичний матеріал з тем Complex Object та Complex Subject.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 10

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Cancer of the Stomach. Intestinal Tumours. Complex Subject. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріалу сайту: <http://www.webmd.com/>

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Повторення лексичного матеріалу Chronic Gastritis та граматичного матеріалу Complex Subject;
- Введення нового лексичного матеріалу Cancer of the Stomach, Intestinal Tumours;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина**– організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**

1.Перевірка домашнього завдання (20)

2. Робота з лексичним та граматичним матеріалом (60)

- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (5 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

–вивчити лексичний матеріал с.130;

– виконати впр. 4 с. 130, переклати речення українською;

– підготувати переказ тексту Chronic Gastritis с.130;

– повторити граматичний матеріал з тем Complex Object та Complex Subject.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант.

- Робота з лексичним та граматичним матеріалом:

Виконання тренувальних лексичних та граматичних вправ на закріплення матеріалу:

– с. 131 впр. 1 ;

Робота з лексичним матеріалом:

– с. 209 ex. 15 – читання, обговорення тексту Chronic Gastritis, скласти 7 запитань до тексту, анотацію.

– скласти діалог «На прийомі у гастроентеролога», використовуючи активну лексику уроку.

– **Робота з новим лексичним матеріалом:**

– с. 132 впр.1–3 ознайомлення з новими ЛО;

– с.133 впр.7 Text A (письмово– типи питань);

– с.134 впр. 9 Text C (анотація до тексту– письмово);

-Скласти анотацію до статті та запитання:

Eating to Fight Cancer

You already know that not smoking, maintaining a healthy weight, and drinking alcohol in moderation are keys to avoiding cancer. But what if you want to take cancer prevention one step further? What else can you do? Simple, say the experts -- eat right.

Though factors outside our control, such as genetics and environment, do play large roles in the development of cancer, a good diet can tip the scales in your favor.

Recommended Related to Cancer

Late Effects of the Cardiovascular System

Radiation, chemotherapy, and biologic agents, both independently and in combination, increase the risk of cardiovascular disease in survivors of childhood cancer; in fact, cardiovascular death has been reported to account for 26% of the excess absolute risk of death by 45 or more years from diagnosis in adults who survived childhood cancers, and is the leading cause of noncancer mortality in select cancers such as Hodgkin lymphoma (HL).[1,2] During the 30 years after cancer treatment, survivors are...

Research shows that dietary patterns are closely associated with the risk for several types of cancer. The American Cancer Society estimates that as many as 35% of cancer deaths may be related to dietary factors.

"Diets low in fat and high in fiber, fruits, vegetables, and grain products are associated with reduced risks for many cancers," says Elaine Magee, MPH, RD, author of Tell Me What to Eat to Help Avoid Breast Cancer and Eating Well for a

Healthy Menopause, among others. In one recent two-year study, she says, non-melanoma skin cancer patients on a 20%-of-calories-from-fat diet had five times fewer new skin cancers at the end of the study compared with patients in the typical 38%-of-calories-from-fat control group.

In another recent study, says Magee, a lower-fat diet appeared to decrease breast-tissue density in menopausal women, which may decrease breast cancer risk.

Simple Plan

These American Institute for Cancer Research recommendations on diet and lifestyle can provide a starting point for your own cancer-prevention eating plan:

Don't eat more than 3 ounces of red meat daily -- about the size of a deck of cards.

Limit fatty foods.

Avoid salty snacks, and use herbs and spices instead of salt as seasoning.

Men should limit alcoholic drinks to two per day; women, to one per day.

Do not eat charred food.

Avoid being overweight. Limit weight gain during adulthood.

Take an hour's brisk walk (or get equivalent exercise) daily.

Although Americans are slowly adopting healthier diets, a large gap remains between recommended dietary patterns and what we actually eat. According to the CDC, only about 25% of adults in the U.S. eat the recommended five or more servings of fruits and vegetables each day.

"Eating five to nine servings of fruits and vegetables every day will do a lot to decrease cancer risk," says Melanie Polk, RD, director of nutrition for the American Institute of Cancer Research, or AICR.

Getting that many servings doesn't have to be hard, says Polk.

"Make it simple," she says. "Add a handful of blueberries to your cereal in the morning. If you're having a sandwich at lunch, throw in lots of tomato slices as well as lettuce. Broccoli can be added to soups or sprinkled over pizza with olives, onions, and mushrooms. Instead of having a packaged snack in the afternoon, have an apple or banana. It all helps."

Plant foods appear to be most protective against cancer. They are rich in fiber, antioxidants, and helpful phytochemicals.

"Preliminary evidence supports the speculation that substances in flaxseed may help block substances that promote cancer," says Magee. "Omega-3 fatty acids, which are found in fish and certain plant foods, including flaxseed, have been shown in animal studies to slow or prevent the growth of certain cancers."

3. Заключна частина

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

- вивчити лексичний матеріал с.132;
- с. 133 впр. 7– текстВ “Diagnosing and treatment of gastric carcinoma” (виконання завдань до тексту);
- повторити граматичний матеріал Complex Subject та Complex Object;
- виконати вправи 2 с.131, 4, 5 с.132, 10 с.134;
- підготувати переказ тексту «Cancer of the stomach» с.133.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 11

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Acute Appendicitis. The Absolute Participial Construction. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А.

Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

- роздатковий матеріал The Absolute Participial Construction

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Повторення лексичного матеріалу Acute Appendicitis та граматичного матеріалу Complex Object та Complex Subject;
- Введення нового лексичного матеріалу Acute Appendicitis;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- Вступна частина – організаційний момент (3хв)
- Основна частина:
  1. Перевірка домашнього завдання (20)

2. Робота з лексичним матеріалом (25)

3. Робота з лексичним та граматичним матеріалом (25)

• Заключна частина – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (7 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

1. Перевірка домашнього завдання:

- вивчити лексичний матеріал с.132;
- с. 133 впр. 7– текст В “Diagnosing and treatment of gastric carcinoma” (виконання завдань до тексту);
- повторити граматичний матеріал Complex Subject та Complex Object;
- виконати вправи 2 с.131, 4, 5 с.132, 10 с.134;
- підготувати переказ тексту «Cancer of the stomach» с.133.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант.

2. Робота з новим лексичним матеріалом – вправи 1–4 с. 135–136;

3. Прочитати, скласти резюме до тексту Acute Appendicitis с. 216-217;

4. Робота з граматичним матеріалом –Ознайомитись з незалежним зворотом (роздатковий матеріал):

The Absolute Participial Construction

Якщо іменник у загальному відмінку (або особовий займенник у називному відмінку) виконує роль підмета по відношенню до дієприкметника і не є підметом усього речення, то це – **незалежний дієприкметниковий зворот.**

Peter coming home from Kyiv, we	Коли Петро повернувся із Києва, ми

asked him to tell us about the conference.

розпитали його про конференцію.

У незалежному дієприкметниковому звороті можуть вживатися всі форми Participle.

В реченні зворот виконує функції обставини:

а) часу:

The rain having stopped we went home.

Коли дощ припинився, ми пішли додому.

б) причини:

It being now pretty late, we went to bed.

Оскільки було вже пізно, ми пішли спати.

в) умови:

Weather permitting, we shall start tomorrow.

Якщо погода дозволить, ми поїдемо завтра.

г) способу дії: (вводиться прийменником **with**)

He was standing, with his arms crossed.

Він стояв, схрестивши руки.

Способи перекладу “незалежного дієприкметникового звороту” на українську мову

“Незалежний дієприкметниковий зворот” перекладається на українську мову:

а) підрядним обставинним реченням:

The weather being fine, they went for a walk.

Оскільки погода була хорошою, вони пішли на прогулянку.

б) простим реченням, що входить до складносурядного:

We had three lectures, the last being in Surgury.

Ми мали три лекції, остання була з Хірургії.

в) дієприслівниковим зворотом:

Her face smiling, she came into the room.

Усміхаючись, вона увійшла в кімнату.

г) головним реченням в складнопідрядному:

She sat down at the table, her hands
beginning to tremble.

*Коли вона сідала за стіл, її руки
починали тремтіти.*

3. Заключна частина

Пояснення домашнього завдання: Your home task for the next lesson will be:

– повторити граматичний матеріал The Absolute Participial Construction;

– с. 136 – текст Acute Appendicitis (виконання завдань до тексту);

– виконати впр. 2 с.135, 5 с. 136, 7 с.137;

– підготувати переказ тексту Acute Appendicitis с.136.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 12

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: The Diseases of the Liver and Bile Ducts. Botkin's Disease. Hepatitis. 2 год.

Вид заняття: заняття з доміантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Повторення лексичного матеріалу Rheumatic Endocarditis та граматичного матеріалу The Absolute Participia IConstruction;
- Введення нового лексичного матеріалу «The Diseases of the Liver and Bile Ducts. Botkin's Disease. Hepatitis»;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина** – організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**
  1. Перевірка домашнього завдання (25)
  2. Пояснення нового лексичного матеріалу (30)
  3. Робота з граматичним матеріалом (15).
- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (7 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- повторити граматичний матеріал The Absolute Participial Construction;
- с. 136– текст Acute Appendicitis (виконання завдань до тексту);
- виконати впр. 2 с.135, 5 с. 136, 7 с.137;
- підготувати переказ тексту Acute Appendicitis с.136.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант.

Робота з граматичним матеріалом The Absolute Participial Construction:

- виконання вправ 1–3 с.141–142;

Робота з новим лексичним матеріалом:

- виконання вправ 1–4 с. 142–143
- прочитати тексти А та В впр. 6, 7 с. 143, 144; сформулювати основну думку кожного тексту, підготувати план для переказу тексту А; дати відповіді на запитання впр.9 с.145.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your homework for the next lesson will be:

- виконати впр. 4, 5 с. 142, 143; впр.7 с.144, впр.10 с.145;
- підготувати стислий переказ тексту «Botkin's Disease»;
- перекласти письмово текст «Hepatitis» та скласти анотацію.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 13

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Acute Cholecystitis. Jaundice. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Повторення лексичного матеріалу The Diseases of the Liver and Bile Ducts. Botkin's Disease. Hepatitis та граматичного матеріалу The Absolute Participial Construction;
- Введення нового лексичного матеріалу Acute Cholecystitis. Jaundice;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- Вступна частина – організаційний момент (3хв)
- Основна частина:
  1. Перевірка домашнього завдання (20)
  2. Робота з лексичним та граматичним матеріалом (60)
- Заключна частина – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (7 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- виконати впр. 4, 5 с. 142, 143; впр.7 с.144, впр.10 с.145;
- підготувати стислий переказ тексту «Botkin's Disease»;
- перекласти письмово текст «Hepatitis» та скласти анотацію.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант.

- Робота з лексичним та граматичним матеріалом:

Виконання тренувальних лексичних та граматичних вправ на закріплення матеріалу:

впр. 1,2,4 с. 146–147;

– Робота з лексичним матеріалом: впр. 2–4 с. 147–148;

– с. 148 впр. 5 – читання, обговорення тексту Acute Cholecystitis, скласти 7 запитань до тексту, анотацію;

– с.148 впр. 6 читання, обговорення тексту Jaundice, скласти анотацію до тексту;

– скласти діалог «На прийомі у гастроентеролога», використовуючи активну лексику уроку.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your home task for the next lesson will be:

– вивчити лексичний матеріал с.147–148;

– виконати вправи 3 с. 146 та 1 с. 147;

– підготувати переказ тексту Acute Cholecystitis с.212;

– прочитати, перекласти текст «Jaundice» та скласти анотацію;

– повторити граматичний матеріал The Absolute Participial Construction.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 14

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Peritonitis. Symptoms of Diseases of the Liver and Bile Ducts.

Grammar review. 2 год.

Вид заняття: заняття з доміантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматика);
- Повторення лексичного матеріалу Acute Cholecystitis. Jaundice та граматичного матеріалу;
- Введення нового лексичного матеріалу Peritonitis. Symptoms of Diseases of the Liver and Bile Ducts;
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина** - організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**

1.Перевірка домашнього завдання (20)

2. Робота з лексичним та граматичним матеріалом (50)

- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (5 хв)

Хід заняття

1.Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

– вивчити лексичний матеріал с.147–148;

– виконати вправи 3 с. 146 та 1 с. 147;

– підготувати переказ тексту «Acute Cholecystitis» с. 212.

– прочитати, перекласти текст «Jaundice» та скласти анотацію.

– повторити граматичний матеріал The Absolute Participial Construction.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант.

- Робота з лексичним та граматичним матеріалом:

Виконання тренувальних граматичних вправ на закріплення матеріалу:

–вправи 2, 3 с. 138, 139;

Робота з лексичним матеріалом:

– вправи 1, 2, 3 с. 139,140 – читання, обговорення тексту “Peritonitis”, скласти 7 запитань до тексту, анотацію.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your hometask for the next lesson will be:

- вивчити лексичний матеріал с.139,140;
- виконати вправи 1 с.138, 4 с. 139, 4 с. 140;
- підготувати переказ тексту “Peritonitis” с.140;
- скласти анотацію тексту “Symptoms of Diseases of the Liver and Bile Ducts”.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8. INFECTIOUS DISEASES

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 15

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

ГРУПА

ДАТА

Тема заняття: Infectious Diseases. The Origin of Infections. Immunity. Умовні речення. 2 год.

Вид заняття: заняття з домінантою у практиці говоріння, розвитком фонетичних, граматичних навичок та лексичної компетенції.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- матеріал сайту: <http://intkonf.org/shabadey-np-tipi-umovnih-rechen-v-angliyskiy-movi/>

Мета:

Практична

– актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);

- введення нового лексичного матеріалу Infectious Diseases ;
- повторення лексичного матеріалу Diseases of the Liver and Bile Ducts та граматичного матеріалу The Absolute Participial Construction;
- вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- навчити використовувати на практиці матеріал;
- навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- розвивати мовленнєві навички;
- розвивати навички читання на повне розуміння змісту;
- розвивати увагу, мислення.

Виховна

- виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина** — організаційний момент (3хв)
- **Основна частина:**
  1. перевірка домашнього завдання (25)
  2. виконання тренувальних вправ (15)
  3. введення нового лексичного матеріалу (40)
- **Заклучна частина** – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (7 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання

- перевірка відсутніх

2. Основна частина

– перевірка домашнього завдання:

– вивчити лексичний матеріал с.139,140;

– виконати вправи 1 с.138, 4 с. 139, 4 с. 140;

– підготувати переказ тексту “Peritonitis” с.140;

– скласти анотацію тексту “Symptoms of Diseases of the Liver and Bile Ducts”.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15–20 хв.

– **Введення нового граматичного матеріалу**

Типи умовних речень

Умовні речення в англійській мові поділяються на речення реальної умови (I тип), напівреальної умови (II тип) і нереальної умови (III).

Тип I. Речення реальної умови.

Речення реальної умови перекладаються на українську мову умовним реченням з дієсловом-присудком у дійсному способі; підрядні речення в них виражають реальні здійсненні припущення.

Речення реальної умови відносяться до а) теперешнього часу:

Якщо у мене є час, я відвідаю його. If I have time, I visit him.

Якщо він має час, він ходить в театр. If he has time, he goes to the theatre.

В цьому випадку ми вживаємо Present Indefinite в головному і підрядному реченнях.

б) минулого часу:

Якщо у нього був час, він ходив на прогулянку.

If he had time, he went for a walk.

В цьому випадку ми вживаємо Past Indefinite в головному і підрядному реченнях.

в) майбутнього часу:

Якщо завтра буде дощ, ми не підемо в ліс. If it rains, we shan't go to the forest.

В цьому випадку ми вживаємо Future Indefinite в головному реченні і Present

Indefinite в підрядному реченні.

II Tun. Речення напівреальної умови.

У реченнях напівреальної умови присудок підрядного речення виражає малоймовірну дію. У цих реченнях вживається Present Conditional Mood (were, had, came, liked, learned, worked, bought, got, etc.) в головному реченні Present Subjunctive II (should do, would do) в підрядному реченні.

Речення напівреальної умови відносяться до теперішнього і майбутнього часу.
Якби я була вільна (сьогодні, завтра), я би допомогла тобі.

If I were free, I should help you.

Якби він побачив мене (сьогодні, завтра), він би розповів мені все.

If he saw me, he would tell me everything.

На українську мову ці речення перекладаються умовним реченням з дієсловом в умовному стані.

Tun III. Речення нереальної умови.

В реченнях нереальної умови присудок підрядного речення виражає дію, що суперечить дійсності і зовсім нездійсненна. Речення цього типу відносяться до минулого часу.

Якби ти подзвонив мені вчора, я би тобі щось розповів.

If you had rung me yesterday, I should have told you something.

Якби він тоді прийшов до неї, вона би йому допомогла.

If he had come to her then, she would have helped him.

У реченнях нереальної умови, які відносяться до минулого, вживається Past Conditional (had been, had come, had got, had bought, etc.) в підрядному реченні і Past Subjunctive II (should have done, would have done) в головному реченні.

– Виконання тренувальних граматичних вправ 1, 2,3 с.154 на закріплення матеріалу;

– **Введення нового лексичного матеріалу:**

– впр.1 с.155, текст «The Origin of Infections»с.155– ознайомлення з новими ЛО, читання тексту, переклад, скласти запитання до тексту, зробити анотацію.

– скласти діалог лікар-пацієнт за темою Infectious Diseases, використовуючи активну лексику уроку.

3. Заключна частина 5 хв

пояснення домашнього завдання: Your home task for the next lesson will be:

- повторити граматичний матеріал Subjunctive Mood с.169-170;
- виконати письмово впр. 4 с. 155;
- підготувати переказ тексту Immunity с.156;
- підготуватися до самостійної роботи за темою Infectious Diseases.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 16

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група

Дата

Тема заняття: Diphtheria. Subjunctive Mood. 2 год.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Повторення лексичного матеріалу Infectious Diseases та граматичного Subjunctive Mood
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;

- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів);

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію;

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- Вступна частина – організаційний момент (3хв)
- Основна частина:
  1. Перевірка домашнього завдання
  2. Введення нового лексичного матеріалу: Diphtheria
  3. Закріплення граматичного матеріалу Subjunctive Mood
- Заключна частина – підведення підсумків заняття, подача домашнього завдання. виставлення оцінок (10 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

Перевірка домашнього завдання:

- повторити граматичний матеріал Subjunctive Mood с.154;

- виконати письмово впр.4 с. 155;
- підготувати переказ тексту Immunity с.186;
- підготуватися до самостійної роботи за темою Infectious Diseases.

Викладач виправляє помилки і студенти разом обговорюють правильний варіант – 15-20 хв.

Введення нового лексичного матеріалу:

- вправа 6 с. 160 – читання, обговорення тексту “Dipftheria” , скласти 7 запитань до тексту, анотацію.

Закріплення граматичного матеріалу Subjunctive Mood:

- індивідуальна робота: скласти 10 англійських речень на різні типи умовних речень, перекласти українською.

3. Заключна частина 5 хв

Пояснення домашнього завдання: Your home task for the next lesson will be:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Dipftheria»;
- підготуватися до підсумкового контролю успішності;
- підготувати переказ тексту «Dipftheria»;
- виконати вправи 4 с. 157, 5 с. 158.

Підведення підсумків. Виставлення оцінок.

Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ № 17

(для студентів 2 курсу медичних факультетів)

Група _____ **Дата** _____

Тема заняття: Підсумковий контроль успішності модуля 2. 2 год.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А.

Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

- Статті для реферування.
- Комплект варіантів тестових завдань з перевірки засвоєння модуля 2.

Мета:

Практична

- Актуалізація знань та навичок мовленнєвої компетенції (фонетика, лексика, граматики);
- Вдосконалення та розвиток навичок монологічного, діалогічного мовлення;
- Розширення лексичного запасу студентів (зокрема лексика пов'язана з професійною діяльністю студентів).

Загальноосвітня

- Навчити використовувати на практиці матеріал;
- Навчити осмислювати отриману інформацію.

Розвиваюча

- Розвивати навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- Розвивати мовленнєві навички;
- Розвивати навички читання на повне розуміння змісту ;
- Розвивати увагу, мислення.

Виховна

- Виховати інтерес до вивчення іноземної мови;
- Виховати зацікавленість до оточуючої дійсності.

План заняття

- **Вступна частина** - організаційний момент (5 хв)
- **Основна частина:**
  - реферування статей та проведення співбесіди за заданими темами (40 хв).
  - виконання тестових завдань з перевірки засвоєння модуля 2 (40 хв.).
- **Заключна частина** – підведення підсумків заняття (5 хв)

Хід заняття

1. Початок заняття

Організаційний момент:

- привітання
- перевірка відсутніх

2. Основна частина

– реферування статей – викладач роздає кожному студенту статтю, студент робить письмовий переклад уривку статті та анотацію статті за планом.

Приклад завдання для реферування

1. Прочитати і зробити письмовий переклад запропонованої частини тексту “ Disorders Of The Immune System “
2. Скласти письмове резюме тексту.
3. Розмовна тема.

Disorders Of The Immune System

Your immune system is your body's defense against infections and other harmful invaders. The system is made up of special cells, tissues, and organs that work together to protect you. The lymphatic system is a major part of the immune system. It's a network of lymph nodes and vessels. Lymphatic vessels are thin tubes that branch, like blood vessels, throughout the body. Lymph nodes are small, bean-shaped clumps of immune system cells that are connected by lymphatic vessels. They contain white blood cells that trap viruses, bacteria, and other invaders, including cancer cells. Other lymph organs include the spleen and thymus.

What can go wrong with your immune system? When your immune system doesn't work the way it should, it is called an immune system disorder. You may be born with a weak immune system - this is called primary immune deficiency; get a disease that weakens your immune system - this is called acquired immune deficiency; have an immune system that is too active - this may happen with an allergic reaction; have an immune system that turns against you - this is called autoimmune disease.

Some conditions caused by an overactive immune system are: 1) Asthma. The response in your lungs can cause coughing, wheezing, and trouble breathing. Asthma can be triggered by common allergens like dust or pollen or by an irritant

like tobacco smoke. 2) Eczema. An allergen causes an itchy rash known as atopic dermatitis.

3) Allergic rhinitis. Sneezing, a runny nose, sniffing, and swelling of your nasal passages from indoor allergens like dust and pets or outdoor allergens like pollens or molds.

In autoimmune diseases, the body attacks normal, healthy tissues. The cause is unknown. It is probably a combination of a person's genes and something in the environment that triggers those genes. Three common autoimmune diseases are:
Type 1 diabetes. The immune system attacks the cells in the pancreas that make insulin. Insulin removes sugar from the blood to use as energy.
Rheumatoid arthritis. This type of arthritis causes swelling and deformities of the joints.
Lupus. This disease attacks body tissues, including the lungs, kidneys, and skin.

No one knows exactly what causes autoimmune diseases, but many factors seem to be involved.

– проведення співбесіди за темами модуля 2:

№	Тема
1.	Lobular Pneumonia
2.	Pulmonary Tuberculosis – Clinical Picture
3.	Rheumatic Endocarditis
4.	Angina Pectoris
5.	Cardiosurgery
6.	Atherosclerosis and Its Treatment
7.	The Diseases of the Alimentary Tract
8.	Chronic Gastritis
9.	Cancer of the Stomach
10.	Acute Appendicitis
11.	Botkin's Disease
12.	Acute Cholecystitis
13.	Infectious Diseases
14.	Immunity

15.	Diphtheria

– проведення тестового контролю за варіантами.

Приклад орієнтовного тестового варіанта з перевірки засвоєння модуля2:

ВИБЕРІТЬ ПРАВИЛЬНИЙ ВАРІАНТ ВІДПОВІДІ:

1. Symptoms of ..... include weakness and fatigue, weight loss, nausea, vomiting, and yellow discoloration of the skin.

- a) cardiac diseases   b) gastric diseases   c) liver diseases
d) kidney diseases   e) blood diseases

2. The earlier the ... is made, the simpler is successful treatment.

- a) diagnostic   b) diagnose   c) diagnosis   d) diagnostically
e) diagnosed

3. On admission each subject had a full ... , and was given a clinical examination.

- a) medical care   b) medical history   c) medical aid   d) medial staff
e) medical analysis

4. ... is the inflammation of the gallbladder, usually associated with gallstones blocking the flow of the digestive fluid bile.

- a) hepatitis   b) pancreatitis   c) cholelithiasis   d) gastritis
e) cholecystitis

5. The patient stated that he had been suffering from a bad cough with purulent ... for about a month.

- a) eruption   b) sputum   c) blood   d) urine   e) feces

6. Many ... illnesses or conditions – viral ailments like flu, minor injuries, insomnia – can usually be counted on to go away spontaneously without treatment.

- a) acute   b) abnormal   c) abstract   d) absent   e) absolute

7. Palpitations are sensations by a person that they are having hard, rapid, or ... heartbeats or a combination of these sensations

- a) irrational   b) irreversible   c) irrealizable   d) irregular
e) irreformable

8. In spring and autumn the patient had to undergo drug therapy to prevent the ... of the disease.

a) remission   b) regulation   c) recurrence   d) release   e) regression

9. This disease is more common in men than in women and the highest ... is noted at ages of 50 to 60.

a) increase   b) inconsistency   c) inconvenience   d) incidence   e) indifference

10. The post-treatment systolic ... was less when vitamin C was also given along with antihypertensive drug.

a) blood circulation   b) blood gas   c) blood pressure
d) blood plasma   e) blood transfusion

11. In Pirquet's test for tuberculosis, a drop of tuberculin is scratched into the surface of a small area of skin – the development of a red, raised area at the site of application, ... Pirquet's reaction, indicates the presence of TB.

a) calling   b) called   c) is calling   d) is called   e) calls

12. Twenty-one of the 199 patients were subsequently excluded because they ... for less than 4.5 hours.

a) fasted   b) fast   c) fasting   d) to fast   e) will be fasting

13. Thirty subjects who underwent coronary angiography due to angina with normal coronary angiographic findings ... as the control subjects.

a) were served   b) serving   c) served   d) were serving   e) to serve

14. The number of insomniacs seems ... rapidly in urbanized societies.

a) be growing   b) to be growing   c) were growing   d) been grown
e) to be grown

15. The absolute risk for atherosclerotic coronary lesions ... undetermined, especially for patients with acute myocardial infarction.

a) is remained   b) remain   c) is remaining   d) remains   e) has been remained

16. The incidence of the disease ... to be 13% to 16% in the general population in the United States, however no data are available on the incidence in the Chinese population.

a) estimated   b) is estimating   c) is estimated   d) estimates   e) estimating

17. Like weeds in the garden, stress can take over your life if you ... it out by the roots – so try yoga or t'ai chi, take time for yourself, make time for a personal hobby, for reading or listening to your favourite music.

a) don't pull   b) will not pull   c) have not pull   d) are not pull   e) can not pull

18. No drug is absolutely safe, ... always some risk of an adverse reaction.

a) there are   b) it is   c) they are   d) there is   e) these are

19. A decrease of both systolic as well as diastolic blood pressure in a group of borderline hypertensives ... .

a) are reported   b) have reported   c) are reported   d) is reporting
e) has been reported

20. A retired lecturer who took a DNA test to find out where his ancestors came from ... to be directly descended from the first woman on earth, who lived 190,000 years ago.

a) found   b) has been found   c) is found   d) has found   e) has to find

3. Заключна частина 5 хв

Підведення підсумків.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

Додаткова:

1. Azar, Betty Schramper. Fundamentals of English Grammar / Betty Schramper Azar. - Longman, 2002. - 398 p.
2. Glendinning E., Howard R. Professional English in Use Medicine – Cambridge, 2007
3. Eric H. Glendinning, Beverly A.S. Holmstrom. English in medicine. – Cambridge University Press, 2005.
4. McCarthy, Michael. English Vocabulary in Use. Elementary / Michael McCarthy, Felicity O'Dell. - Cambridge University Press, 2008. - 168 p.
5. Medical English: Case Reports. Gastrointestinal System: methodical handbook to the course "English for specific purposes (Medicine)" the 2nd year study, medical faculties / comp. O. V. Gordiyenko, O. L. Solyanenko. – Zaporizhzhia: ZSMU, 2016. - 93p.
6. Oxford Russian Dictionary. Oxford University Press, 2000 – 624 с .
7. Redman, Stuart. English Vocabulary in Use. Pre-intermediate and intermediate / Stuart Redman. - Cambridge University Press, 2009. - 263 p.
8. Анатомічний українсько-латинсько-англійський словник-довідник. – Київ.: Вид.-во "Довіра", 1997.
9. Англо-русский и Русско-английский медицинский словарь/ сост. А.Ю. Болотина. – М.: Руссо, 2005.

10. Англо-русский медицинский словарь/ сост. Г.Н. Акжигитов, М.С. Бенюмович. – М.: Руссо, 2000.
11. Англо-русский медицинский энциклопедический словарь / гл. ред. А.Г.Чучалин; Науч. ред. Э.Г. 5. Улумбеков, О.К. Поздеев. – М.: ГЭОТАР – МЕД., 2003.
12. Дроздова Т. Ю. English Grammar / Т.Ю. Дроздова, А.И. Берестова, В.Г. Маилова. - СПб.: Химера, 2001. - 357 с.
13. Ілюстрований медичний словник Дорланда. – Л.: Наутилус., 2003.
14. Ісаєва О.С. Англійська мова за професійним спрямуванням для студентів-медиків. Professional English In General Medicine / Ісаєва О.С., Аврахова Л.Я., Прокоп І.А., Шумило М.Ю., Кучумова Н.В., Червінська Л.О., Рахлецька В.Я., Павлишин Г.Я., Цебрук І.Ф., Венгринович Н.Р., Косило Н.В., Голік О.В., Лимар Л.В., Волкова Г.К., Неруш А.В., Гордієнко О.В., Корнейко І.В.– Львів: Видавництво, 2013. – 450с.
15. Кролик Н.И. Английский язык для студентов-медиков: Учебное пособие / Н.И. Кролик. – М.: ООО «Издательство Астрель», 2002.
16. Марковина И.Ю., Максимова З.К., Бабченко Е.В., Трофимова Н.А., Фёдорова Л.Н. Англо-русский медицинский словарь. М.: «Медицинское информационное агентство», 2008.
17. Марковина И.Ю., Максимова З.К.. Английский язык: Учебник для медицинских вузов и медицинских специалистов / под ред. И.Ю. Марковиной. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2013.
18. Маслова А.М. Essential English for Medical Students. – Москва : Лист Нью, 2003.
19. Маслова А.М., Вайнштейн З.И. Учебник английского языка для медицинских вузов. – 4-е изд., испр. – М.: Лист Нью, 2003.
20. Медицинская терминология на 5-ти языках/ сост. Д-р Георги Д. Арнаудов. – 4-е изд. испр. – София: Медицина и физкультура, 1979.
21. Практикум по устному профессиональному общению для медиков. International Communication: Medical Conference. Т.Б. Лесохина, И.Ю.

- Марковина, М.В. Карагезьян. Книга для учителя. 2 аудиокассеты. М.: «Билингва», 2005.
22. Прокоп І.А. Англійська мова за професійним спрямуванням: Медицина: навч. посіб. / І.А. Прокоп, В.Я. Рахлецька, Г.Я. Павлишин. – Тернопіль: ТДМУ, 2010.
23. Русско-украинско-английский медицинский словарь. Харьков: Консум, 1998 – 640 с.
24. Українсько-латинсько-англійський медичний тлумачний словник/ Укл. А. Петрух, І. Головка та ін. За ред. М. Павловського, П. Петрух. – Львів.: Вид. спілка «Словник», 1995.
25. Янков А.В. Англійська мова для студентів-медиків: Підручник. – К.: Вища шк., 2004.

Інформаційні ресурси

www.library.zsmu.edu.ua

easy-english.com.ua

<https://opentalk.org.ua/langstory/dodatkovy-pidryadny-rechennya>

ksenstar.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id

<https://english-online.in.ua/>

<http://just-english.com.ua/>

<https://preply.com/blog/2016/03/29/upotreblenie-poslelogov-v-anglijskom-yazyke>

<http://www.Wikipedia.com>

<http://www.webmd.com/>

<http://intkonf.org/shabadey-np-tipi-umovnih-rechen-v-angliyskiy-movi/>